

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"DRAUGAS"
 EINA KETVIRTADIENIAIS
 IŠ CHI... ILL.
 Kaina...
 Suvenyrose Valstijose
 Europoje ir kitose šalyse - \$0.10
 APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO
 Su visokiais reikalais reikia
 kreiptis šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
 2634 W. 67th Street, Chicago, Illinois
 Telephone Englewood 9611

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

"LITHUANIAN WEEKLY"
"DRAUGAS"
 [THE FRIEND]
 Published Every Thursday, Chicago, Ill.
 SUBSCRIPTION RATES:
 In United States - - - \$2.00
 Foreign Countries - - - \$3.00
 ADVERTISING RATES ON APPLICATION
 All Communications and Money Orders must
 be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
 2634 W. 67th Street, Chicago, Illinois
 Telephone Englewood 9611

ORGANAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ AMERIKOJE.

Metai {Vol.} V.

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 7 D. RUGPJUTIS (AUGUST) 1913 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 8th, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1897.

No. 32

BULGARIJOS REIKALAVIMAI.

RUSIJA NEDALYVAUS SAN FRANCISCO PARODOJE

ANGLIJOS MILITANTĖS KELIA NETVARKĄ BAŽNYČIOJE.

Bulgarijos reikalavimai.

Taikos tarybos tarpe Balkanų valstijų eina Buchareste. Bulgarija nustatė savo ribas vakaruose. Jos privalančios nuo senovės Bulgarijos sienos tarp Kumanovos ir Egri-Palauks per Kelėsą ir Istipą, per Vardaro upę iki Maricovaities Monastirium; iš ten per Mogleną, Geogheley ir Kilkisą į vakarus nuo Seresės ir per Strumos upę iki Orfani įlankai.

Cholera siaučia bulgarų ir rumunų kariūnėse.

Rusija nedalyvaus San Francisco parodoje.

Rusijos vyriausybė davė valdišką žinią, jog nedalyvausianti pasaulinėje parodoje, kuri bus San Franciscoje 1915 m. Anglija irgi atsisakė dalyvauti, nes tuo būdu nori užprotestuoti prieš uždėjimą ant jos laivų mokesčių už perplaukimą per Panamos kanalą, — bet parodos valdyba dar tikisi, kad Anglija duosis perkaltę.

Indijoje riaušės.

Cawnpore, Indijoje, beplatinate gatves, reikėjo suardyti, dalį vienos mahometonų moskos. Pradėjus ją ardyti, minia žmonių pakėlė riaušes. Ėjo į jai su juo domis vėluvomis gatve ir paskui pradėjo muryti atgal išardytas plytas. Kilo muštynės tarp žmonių ir policijos. Užmušta 13 žmonių ir 30 sužeista. Iš policijos krito vienas, o 40 tapo sužeista.

San Francisco paroda gali nenusisekti.

Vokietija gali nueiti Rusijos ir Anglijos pėdomis ir atsisakyti dalyvauti San Francisco parodoje 1915 m. Kaltybė už tai yra metama ant parodos komiteto, kurs nemoka užsiteresuoti svetimų šalių fabrikantams. Sako, kad komiteto buvo klausta, kiek atsieitų rodiinių persiuntimas iš Vokietijos į San Francisco — ir komitetas nežinojęs, ką atsakyti. Daugiausiai grąšina fabrikantams tolimas ir baimė, kad reiks išdėti daug kaštų. Bijoma, kad ir kitos šalys taip pat atsisakys nuo parodos, kaip ir viršminėtos trys.

Anglijos militantės kelia netvarką bažnyčioje.

Pracitą sekmadienį 40 gerai apsirengusių sufragistų sukėlė riaušes šv. Povilo katedroje Londone. Begiedant litanią ir atgiedojus žodžius: "Sumilk ant tų, kurie kalėjime ir nelaisvėje sėdi", jos pradėjo melsties už Emeliną Pankhurst, kuri dabar labai serga. Supuolė bažnyčios tarnai ir išmėtė netvarkos darytojas. Vėliau per mišparus tvarkos dabojo policija.

MEKSIKO.

Prez. Wilson galutinai nusprendė nepripažinti Meksikos vyriausybės be rinkimų. Jei dabartinis prez. Huerta apšauks rinkimus ir bus išrinktas, tai Amerika pripažins jį prezidentu; jei rinkimų nebus — Huerta galės prezidentauti be jokio pripažinimo iš Amerikos pusės.

Antra vertus, konstitucionalistai nori, kad Amerika pripažintų juos kariaujančia puse, o ne maištininkais. Tam tikslui jie atsiuntė į Washingtoną generalą Eduardo Hay, kad išaiškintų visą reikalą vyriausybei ir senatui. Hay kalba gerai angliškai ir gali būti didelė pagalba liberalų partijai, kuriai užjaučia Washingtono vyresnysis.

Truksta dviejų paneriamųjų laivų.

Praeitą savaitę buvo Anglijos laivyno manevrai, kurie pasibaigė netikėta praėjta nedėlieni. Pasi baigus manevrams pasigesta dviejų paneriamųjų laivų. Manoma, kad jie nežinojo apie manevrų pabaigą ir dėlto nesirodė. Bet gal jie ir žuvo kur po vandeniu.

Dega angliakasykla Skotijoje.

Cadder angliakasykla, kuri guli už 12 mylių nuo Glasgow, stovi liepsnose. Po žeme likosi uždaryta 23 angliakasiai, kurie vargiai beįsigelbės.

Pijui X. suėjo dešimtis metų popiežiavimo.

Rugpjūčio 4 dieną sukaiko lygiai 10 metų, kaip dabartinis šv. Tėvas Pijus X. tapo išrinktas popiežium. Tačiau jokių iš-



Garsus Sing Sing kalėjimas.

Nemaža truksmo buvo kilę dėlė riaušių Sing Sing kalėjime netoli New York'o. Tas kalėjimas yra labai senas ir nebegalėjo sutalpinti visų kalinių. Neseniai vyresnys buvo sumanusi perkelti 200 kalinių į kitus kalėjimus, kad nereikėtų laikyti po du kalinių viename kambaryje. Iš to kilo riaušės, nes kaliniai yra daugiausiai iš New York'o miesto, taigi jei jie būtų perkelti į Clinton'ą arba Auburn'ą, jie nebūtų galėję matyties su giminėmis. Taigi vieną dieną jie padegė namus, o ant rytojaus kitus. Kalėjimo viršininkui buvo daug darbo numalšinti riaušes.

kilnių nedaryta tą dieną Ryme. Viskas atidėta iki 16 lapkričio, kuomet bus suaktuvės Pijaus X apšaukimavimas.

Kynų maištininkai naujoje kovoje.

10,000 revoliucionistų stojo kovon ties Šiuhingu, netoli nuo Kantano prieš siaurės armiją po gen. Lung Či Kuann. Revoliucionistai turėjo pasitraukti atgal.

Prailgino karės sustabdymą.

Rugp. 4 d. bulgarų, rumunų, serbų, graikų ir černogorų igaliojiniai, kurie dabar tariaisi Buchareste, sutarė prailginti karės sustabdymą dar trims dienoms. Norima tuo būdu nuodugniau ištirti kiekvienos vietos reikalavimus.

Kongoje atrasta aukso.

Į Antverpiją atėjo žinia, jog Katanga provincijoje, Belgijos Kongoje, tapo at-

rastas turtingos aukso kasyklos. Tatai be galo padidino tos kolonijos vertybę.

Expressai numušti.

Tarpvalstijinė komercijos komisija liepė ekspresų kompanijoms numušti siuntinėjimo lėšas. Apskaičiuota, jog tuo būdu ekspresų kompanijoms bus numušta 25 mil. dol. Kompanijos tam priešinosi.

Sudegė istoriškas miestelis.

Makarjevas — miestelis, gulis ant Volgos kranto, Rusijoje, sudegė aną dieną Makarjeve budavo kitados garsios mugs, kurios paskui tapo perkeltos į Nižnij Novgorodą.

Protestuoja prieš neprideramas moterų drapanas.

Moterių klubų federacija St. Paul'uje, Minn., nutarė reikalauti iš siuvėjų ir drapanų parduotuvių, kad nebesiutų ir nebepardavinėtų ankštų drapanų, kurių pa-

dorios moteris ir merginos nenori nešioti. Nenoderamos nešioti nepadorių drapanų, jos yra priverstos rengties ne sulig mados ir tuo būdu kėsti pažeminimą kitų žmonių draugijoje. Labai išmintingas pasiūlymas. Tokius reikalavimus privalo statyti visos moterų organizacijos.

Vyrams nesiseka sekti moterų madas.

Koks tai W. L. Doak tapo užpultas vaikų gaujos ant 5-osios ave. Pitsburge už tatau, kad išėjo pasivaikščioti su perskeltomis apakioje kelnėmis. Perskeltas siekė tik 6 colių, pro kurį buvo matyti gražios žalios pančėkos. Doak išsižadėjo mėgdžioti moterų mados.

Reikia 5,000 piovėjų.

Prisiartinus piučiai, Minesotoje, Dakotose, Kansa-se, Nebraskoje ir Montanoje reikia 56,700 piovėjų. Taip apskelbė geležinkeliai.

Atsistatydino Ambasadorius.

Devyniolika Užmuštu Kasykloje.

APVOGE POLICIJOS ŠTOTI.

Atsistatydino ambasadorius.

Rugp. 4 d. atsistatydino Suv. Valtijų pasiuntinys Meksikoje Henry L. Wilson. Ženklas tai, jog Washingtono vyriausybė nepagrė jo pasielgimo paskutinėje revoliucijoje ir atmetė jo siūlomus planus.

Naujas pasiuntinys Meksikoje.

Prez. Wilson paskyrė buvusį Minnesotos gubernatorių J. Lind'ą būti ambasadorium Meksikoje vieton atsitraukusiojo H. L. Wilson'o. Naujo pasiuntinio uždavinys bus sutaisyti visas partijas Meksikoje.

Bryan davė žinią presbyterijonų misijų sekretoriui F. K. Pressley, kad atšauktų visus misionorius iš Meksikos, nes būti tenai jiems yra pavojinga.

Riaudies Kalifornijoje — keturi užmušti.

Yuba paviete, Kalifornijoje, ties Wheatland'u 400 apynių rinkėjai pareikalavo augštesnio užmokesčio už darbą. Negaunant pakelimo, kilo riaušės, kurios pasibaigė šaudymais tarp straikininkų ir valdžios atstovų. Tapo užmušta prokuratorius Maxwell, šerifo padėjėjas ir du straikininku. Sužeista šerifas, konstabelis ir 6 kiti žmonės, tarp jų dvi moteris.

Gubernatorius nusiuntė penkias kompanijas milicijos numalšinti riaušes.

Apvogė policijos stotį.

Londone, Anglijoje, vagis išsilaužė į vieną policijos stotį ir išdraskė dinamitu geležinę spintą. Išvogta 650 dol. sidabru ir auksu.

Kukuruza išdeginta.

Bernard W. Snow, kurs yra vaisių žinovas ir tarnauja Bartlett-Frazier Co., skelbia, jog saulė išdegino du trečdaliu visų stovinčių laukuose kukuruzų. Jeigu neateis didelis ir ilgas lietus, kukuruza netiks net pašarui. Bet vis dėlto kukuruzos bus nupiauta mažiau, nekaip kitais metais.

Devyniolika užmušta kasykloje.

Rugp. 2 d. East Brooksyde kasykloje netoli nuo Tower City, Pa., gazo spro-

gimas užmušė 19 žmonių. Buvo ir uolų puolimas. Tarp užmuštųjų yra superintendentas John Lorenz.

Airių tautininkai gauna 100,000 dol. iš Amerikos.

Perniai Amerikos airių draugijos prizadėjo sumesti Irlandijos nacionalistų partijos reikalams 100 tūkstančių dol. Iš tų pinigų jau išsiųsta \$53,552, po ranka yra \$4,700, o likusieji \$41,748 bus surinkti ir išsiųsti netrukus. Nacionalistų vadas John Redmond užtikrina, jog Irlandijos parlamentas bus atidarytas 14 birželio 1914 m.

Taip tatau airiai rupinasi savyvaldybės išgavimu.

Revolucija Venezueloje bus numalšinta.

Suv. Valstijos nenori, kad Cipriano Castro sugrįžtų prie valdžios, todėl liepė valdžiai numalšinti kilusią revoliuciją. Valdžios kareiviai jau du kartu sumušė maištininkus Tachiro valstijoje. Amerikos konsulas Voetter La Guairoje gavo liepimą važiuoti į Caracas ir pamti pasiuntinio vietą.

Moterių suvažiavimas.

Washingtono prasidėjo trijų dienų suvažiavimas tų moterų, kurios turi balsą politikoje (iš 10 valstijų). Suvažiavimas atstovauja 4,000,000 moterų. Jos tariasi apie savo reikalus.

Katalikų partija Meksikoje laiko seimą.

Rugp. 4 d. atsidarė Meksikos mieste katalikų partijos seimas. Atstovai pribuvo iš visų valstijų. Tos partijos kandidatų prezidentą bus perstatytas Pedro Laseurain, buvusias užsieninių reikalų ministeris prie Maderos. Iš kitų kandidatų pasiaikino Felix Diaz.

Istatymų davėjai pasmerkti kalėjimam.

Penki West Virginijos įstatymų davėjai tapo teisimo pasmerkti šešeriems metams kalėjimo už vartojimą papirkimų neseniai atsilikusiuose rinkimuose Suvenytų Valstijų senatoriaus. Be to, jie nebegalės imti jokios valdžievietės.



Lekcija ir Evangelija

TRYLIKTOJI NEDELIA PO SEKMINIŲ.

Lekcija. Gal. III. 16—22. Broliai: Abraomui ir jo sėklai yra apsaugoti pažadėjimai. Nesako ir sėkloms, kaippo būtų daug, bet kaippo vienai: ir tavo sėklai, kuri yra Kristaus. O tai sakau, testamentą pirmiaus Dievo patvirtintą įstatymą prieš Dievo pažadėjimus? Apsaugok Dieve! Nes duotas, neišniekina pažadėjimo išnaikinimui. Nes, jei tėvainystė iš įstatymo, jau ne iš pažadėjimo. Bet Dievas Abraomui per pažadėjimą dovanuoja. Kuo tada įstatymas yra peržengimu dėlei, pakolei ateitų sėkla, kuriai pažadėjo, sutaisytas aniuolų tarpininko rankoje? O tarpininkas nėra vieno, bet Dievas yra vienas. Ar tada įstatymas prieš Dievo pažadėjimus? apsaugok Dieve! Nes būtų duotas įstatymas, kursai galėtų atgaivinti, tikrai iš įstatymo būtų teisybė. Bet raštas viską užrakino po nusidėjimu, kada pažadėjimo iš tikėjimo į Jėzų Kristų būtų duotas tikintiesiems.

Evangelija. Luk. XVII. 11—19. Anuomet, kad Jezus ėjo Jeruzolimon, ėjo per vidurį Samarijos ir Galilėjos. O kad ėjo į nekuri miesteli, užbėgo dešimtis raupotų vyrų, kurie atsiėjo iš tolo. Ir pakėlė balsą, tardami: Jezus mokytojas, susimylėk ant mūsų. Kurios pamatęs, tarė: Eikite pasirodykite kunigams. Ir stojosi, kad ėjo, buvo apėstyti. O vienas jų, kad išvydo save esant apėstytą, sugrįžo didžiū balsu garbindamas Dievą. Ir puolė ant veido pas jo kojas, dėkdamas, o tas buvo samaritanas. O atsakydamas Jezus tarė: Ar-gi ne dešimtis yra apėstytų? o devyni kur yra? Neatsirado kursai sugrįžti ir duotų garbę Dievui, tik tai tas vienas svetimos šalies. Ir tarė jam: Kelkis, eik, nes tikėjimas tavo tave sveiko padarė.

ATGAILOS SAKRAMENTAS.

Vienas iš svarbiausių krikščionių mokslo dalykų, kurį reik kaskart giliau pažinti yra tai Atgailos Sakramentas.

Mus mokino, jogei Atgaila yra Sakramentas, Jezus Kristus įsteigtas, kuriame nusidėjimai po Krikštui papildyti, galybe kunigui suteikta, yra atleidžiami tiems, kurie juos su tikru gailės išpažįsta.

Pasistengime gerai išprasti šio paaiškinimo šėšias dalis iš kurių jis susideda.

1. Atgaila yra Sakramentas. Yra tad regimas ženklas, kuris suteikia malonę, tai yra, nuodėmių atleidimą. Jis yra vienas iš dviejų Sakramentų, pavadintų Sakramentais mirusiųjų, nes

tik prie jūdvių nusidėjėlių gal prisitarti mirtinoje nuodėmėje.

2. Jezus Kristus įsteigtas. — Atgailos Sakramentas Jezus Kristus įsteigė dienoje savo atskėlimo, nes šis Sakramentas atgaivina sielą, mirtiną nuodėmę nužudytą. Jisai buvo pažadėtas keliais mėnesiais pirmiau, kuomet Jezus kalbėdamas į savo mokinius apie nusidėjėlių atsivertimą sakė: Išties sakau jums, kas norint surišite ant žemės bus surišta taip pat ir danguje; ir kas norint išrėšite ant žemės bus išrėšta ir danguje (šv. Mat. XVIII. 18). Šį pažadėjimą Jezus išpildė atskėlimo dienoje, kuomet apsiėmęs Apatastams kvėpė į juos ir sakė: „Imkite šv. Dvasią. Kieno nuodėmės atleisite, yra jam atleistos; ir keno sulauksite, yra sulaukysios.“

3. Kuriam nusidėjimui yra atleidžiami. Toks yra paprastai to Sakramento vaisyus: jis nuodėmės atleidžia, taip kaip pintis nušluosto kreidos raštą; jis juos panaikina, kaip ugnis įmestą į ją sausą malką. Tačiau, nors jis nuodėmę atleidžia, bet nepanaikina, paprastai, visos laikinos bausmės už nuodėmę prigulincios: tą skolą mums pridera atlyginti ganapadarymo darbais.

4. Nuodėmės po Kristui papildytas. — Kokios norint nebūtų tos nuodėmės, koks nors jų skaitlis ir sunkumas, jei tik jas išpažįstame su tikru gailės, apturime jų atleidimą.

5. Jie yra atleidžiami valdžia kunigui duota. — Valdžia atleisti nuodėmes, stačiai sakant, prigul vien tik Viešpačiui Jezui; bet Jis ją suteikė ir Apaštalam, įsakdamas jiems perduoti ją kunigams Kunigystės Sakramentu. Toji valdžia, kurią kunigas išrišimą duodamas pildo, yra tai dalyvavimas Dievo valdžioje; ji peraušgina valdžią visų žemiškųjų karalių.

6. Tiems, kurie su tikru gailės juos išpažįsta. — Atgailos Sakramentas reikalauja nuodėmių išpažinimo. Todėl vietoje priimti Atgailos Sakramentą mes tankiai sakome — etii išpažinties, atlikti išpažintį. Jis reikalauja taip pat tikro gailės, kuris yra to Sakramento siela.

Sakome, jogei gailės sutrinimas, yra kaip Atgailos Sakramento, siela, nes nieko mums padėtų nuodėmės išpažinti, jei tikro gailėsio neturime. Jei tad einame prie išpažinties, visuomet prašykime pas Dievą malonės, kad mums suteiktu tikrą už nuodėmės gailėsį, tvirtą pasiryžimą, niekad daugiau jų nedasileisti ir jų progą saugoties.

KORESPONDENCIJOS.

CAMBRIDGE, MASS

Prakalbos, Dainos ir Deklamacijos. Liepos 20 d., š. m. moterų ir merginų Nekalto Prasiidėjimo Panelės Švenčiausios draugija parėngė prakalbas po lietuviška bažnyčia svetainėje. Kalbėtojai buvo: kl. F. A. Verma-

skas, kl. A. Petraitis ir kl. F. J. Juškaitis. Tarpe kalbų buvo sudainuota keltas lietuviškų dainų ir pasakyta keletas deklamacijų. Vakarų programa buvo šitokia:

Pirmiausiai buvo perstaityta maža mergaitė, mokinė lietuvių parapijos mokyklos. Skaitė referatą apie moteris, tilpusi 29-me „Draugo“ numerįje. Tuojau po perskaitymo, kun. J. Krasnickas skaitė iš „Draugo“ Redakcijos pastabą apie tą referatą.

2. Suaugusių lietuvių ir lietuvių choras, vadovaujant vietiniam vargonininkui p. Kasparevičiui, dainavo „Sudiev Lietuva“ ir tt.

3. Kl. F. A. Vermauskas, šv. Jono seminarijos Brigh-ton, Mass., aklėtinis, kalbėjo apie „Tikslą“. Nurodė, kad tikslas yra visuose sutvėrimuose ir kad be tikslo nieko nėra.

4. Augščiau minėtas choras, dainavo „Kur banguoja Nemunėlis“.

5. Mažas vaikas ir maža mergaitė, mokiniai parapijos mokyklos, deklamavo eiles, „Eina garsas nuo rubėžiaus“. Vaikas pasakė kareivio, o mergaitė susutės daly.

6. Mažų vaikų choras, dainavo vieną dainelę.

7. Kl. A. Petraitis, kalbėjo temoje: „Kaip turime mylėti savo kalbą“.

8. Tris merginos dainavo „Viliją, mūsų upelių matutę“.

9. Kl. F. J. Juškaitis, kalbėjo apie Lietuvos praeitį, dabartį ir kokią likimas jos gal but ateityje. Nurodė svarbą ir naudą draugijų; reikalingumą, kaip pradinį taip ir augstesnių, lietuvių mokyklų.

10. Suaugusių choras, dainavo dainą.

11. Du vaikai ir viena mergaitė deklamavo dr. V. Kudirkos sulietuvinas eiles: „Vilkas ir erikas“.

12. Vaikų choras, dainavo „Noru miego, saldus miego“.

13. Maža mergaitė deklamavo eiles.

14. Vaikas ir mergaitė deklamavo antrą kartu eiles: „Eina garsas nuo rubėžiaus“.

15. Suaugusių choras, dainavo „Sveiki broliai“.

Visi dalyvavusieji programoje atliko savo užduotis gana gerai. Prakalbos, dainos ir deklamacijos padarė didelį įspūdį klausytojams.

Žmonių buvo susirinkę labai daug, netilpo. Daugelis turėjo stovėti svetainės koridoriuje. Visi ramiai užsilaukė. Prie minėtos draugijos prisirėdė suviršum 45 naujos narės.

Buvęs vakare.

SCRANTON, PA.

Katalikai nenusimė. Byla už bažnyčią dar nepasibaigusi. Augščiausiojo teismo narys Stewart, gavęs nuo nepriklausomųjų advokato Hand'o prašymą, kad nuimtu „injunction“

iki byla nebūs pabaigta nagrinėti, pasiuntė šitokią žinią Hand'ui: „Petition received, supersedeas granted“. Jokių paaiškinimų nebuvo pridėta.

Nepriklausomieji nelabai džiaugiasi savo laikina pergalė. Mickus laikoma pamaldas, i kurias katalikai neina, zokristijonas mokina vaikus; jam padeda Svietimis ir pats Mickus. Vaikų varo kuodaugusiai — nuo 5 iki 14 m. amž. — kad tik išrodytu didelis pulkas.

Katalikai nei kiek nenusimė. Jie tikisi galų galė atsiimti savo bažnyčią nuo atskalunų, kad ir prisieitų dar kelis kartus eiti i Augščiausiąjį Teismą. Jų vaikai yra rengiami prie pirmos komunijos magyru bažnyčioje. Vaikų ateina apie 200.

Ž. — ys.

SHEWANDOAH, PA.

Prasidėjus liepos mėn., drauge prasideda ir įvairūs ant tyro oro pasilinksminimai, „piknikai“. Tieji „piknikai“, kada, pasibaigia labai graudingai. Liepos 20 d., nedėdienyje, jannikaitis Juozas Pašvenskas, teturėdamas vos 23 metus tapo nelaiminga auka: besimandydamas „Lakeside“ pataikęs į sukuri, paskendo. Nieko negelbėjo nei vaistai, nei jojo draugu suteikti patarnavimai.

Jaunikaitis buvo besirengias pradėti gyvenimą, nes subatėje liepos 26 d. turėjo būti šilubas — jungtuvės. Bet nelaimingas likimas vieton jungtųjų ir linksmybių, paskyrė jam karštą. A. a. Juozo kunas tapo iškilmingai palaidotas švento Jurgio parapijos kapinėse, liepos 24 d. Vietiniam klebonui kun. S. Pautieniiui pagelbon atvyko svečiai: kun. J. Inčiura iš Freeland, Pa. ir kun. T. Grembowski iš Mahanoy City, Pa. Kun. J. Inčiura bažnyčioje prie karto pasakė pamokslą, pritaikintą prie apeigų, karštai ir pavyzdinčiai nupiesdamas žmogaus likimą ant šios žemės.

Lai lengva jam išlėstis šioje šaltoje Amerikos žemėje!

P. o.

VALPARAISO, IND.

Valparaisiečių piknikas.

Valparaiso universitetas lietuvių moksleiviai 27 d. greta stovinčiame miške turėjo savo pikniką. Piknikas buvo parengtas lietuvių moksleivų „Literatūros kros Draugijos“ trisus. Piknikas dalyvavo keletas valparaisiečių ir neamžas svečių būrelis iš Chicago, tarp kurių galima buvo matyti p. Pr. Gudą, „Kataliko“ vice-redaktorių, p. K. Kaupaitę su savo seserimis, p. St. Čiurlionį ir tt. Viso dalyvavusiųjų suskaičiau 60 suviršum.

Jaunimas gražiai linksminosi tyrame ore. Valparaisiečiai svečius pavašino „lunch“ u, „ice-cream“ u ir bananais. Visi pikniku patenkinti. Tik gaila, kad dainų visai nebuvo. Dainos sužadina žmogaus vidujinius jausmus, upą tuojaus pataiso, energijos daugiau pridoda. Yra labai gražių žaizlų su dainomis, kurių melodijos lengvos ir daugumai maž-daug žinomos. Tokie žaizlai yra daug guesni, linksmesni, bet jų šiame piknike nebuvo. Reikia tikėtis, kad kitais metais toks svarbus dalykas bus neužmirėtas.

Šiapus jau iš pikniko išsivežiau gerą įspūdį.

Pikniko rengime nemaža pasidarbavo p. Julius Kanpas, „Literatūros Draugijos“ pirmininkas, taipgi p. Vitkauskas, lietuvių kalbos mokytojas, vietos universitete, p. Bagėčius ir keli moksleiviai. Ačiū jiems!

P.

Iš Miestų ir Miestelių.

Baltimore, Md. Agnėška Marėulionienė pagal savo namus užėjo ant geležinkelio. Cia ant jos užvažiavo traukinys ir užmušė ant vietos. Vėlionė buvo metų amžiaus. Amerikoje

išgyveno 30 metų. Paliko tris sunus ir tris dukteris. Lietuvoje buvo gimusi Gudeliuose, Suv. gub. Grebliauskas.

Norwood, Mass.

Liepos 20 d. Keistuoju draugija parėngė prakalbas tuo tikslu, kad patraukti daugiau narių. Buvo numatinta ir įstojimo mokeskis. Kalbėtojai buvo vietiniai. Pirmu du kalbėjo nepartyviškai, tik iš jų kalbų galima buvo suprasti, ką norėjo pasakyti. Užtvėsti užvedė: „Žiūrėkim į pasaulį!“ — bet ką iš to norėjo išvesti, nepasakė. Kitu du kalbėtojų viską autėse ant socialistų kurpalius. Vienas nupeikė katalikiškas Norwood'o draugijas ir išpeikė vieną žmogų, kam, girdi, jis nesidarbuoja „laisvose“ draugijose, bet tveriasi katalikiškas draugijas; o kitas kalbėtojas persėgėjo susirinkusius, kad nesirašytų i katalikiškas organizacijas — nes, girdi, „gailėsitis“. Plėpėjo jis ir daugiau nesamonių, bet apie tai nėra reikalo dėti i laikraštį. I draugiją įsirašė 2 nauji narių. Klausytojų buvo 63.

Worcester, Mass.

Liepos 17 d. po ilgos ir sunkios ligos persikayrė su šiuo pasauliu Marė Barkskuitė, vos 19 metų amžiaus. Mirė džiova, kuria išsirgo netoli trejus metus. Nors sirgdama vis dėlto po truputį dirbo ir susitaupė keletą centų. Mirdamas paskyrė bažnyčiai 25 dol. ir 5 dol. pavargėliams. Tapo palaidota iškilmingai. Paliko Amerikoje tėvelius ir du brolius.

M. Worcesterietė.

Ivairios Zinutės

Kad vaikai neverktų.

Lady Balfour rado netyčiomis vaistą prieš kudių verkimą. Kad vaikas pradeda verkti, jinau paguldo jį taip, kad galva gulėtų truputį žemiau, nekaip kojos. Vaikas tuojaus užmiega ir nustoja verkti. Motinos išidėmėkite vaistą.

Amerikos indijonai kuoblogiausiame padėjime. Juos apiplėšia, skriaudžia, marina džiova ir kitokiomis ligomis.

Wasington'o kongresas paskyrė komisiją ištirti indijonų stovį. Atėjo skundai, kad valdininkai juos skriaudžia, pasiima sau jų pinigų, laiko jų mokyklas kuožemiausiai. Be ko — per valdžios kaltybę — 22 nuosimtis indijonų serga trachoma ir apanka, o 27 nuoš. serga džiova — taigi pusė yra užkrėsta baisiomis ligomis. Indijonų viso yra 265,000, bet valdiškoji statistika paduoda 322,000, o tai šėlto, kad i indijonų tarpą yra įsiskverbusių daug nigertų ir baltųjų, kurie naudojasi skiriamais indijonams mokesčiais.

Taip tatau amerikiečiai platina civilizaciją tarp indijonų!

Daktaras 149 m. amžiaus.

I New York'ą, 29 birž., atvyko iš Kubos septyni turtingi kyniečiai, tarp jų d-ras Co-Coi, 149 metų amžiaus. „Visi jie važiuoja i Kanadą atlankyti giminių. Co-Coi jau 50 metų, kaip gyvena Kuboje, kur užsiima savo tautiečių gydymu. Jis yra giminių mandžiuras, 6 pėdų augščio, ir moka kalbėti angliškai. Jis geria tik tai vandenį ir valgo kažinkokias ripkeles.

Kitokių maisto jis neima, bet išrodo sveikas ir drutas.

Naujas bandymas suvaržyti ateivius.

Senator Dillingham yra pasiryžęs kaip norints sustabdyti ateivybę Amerikon. Neseniai dar prezidentas užvotavo jo įstatymą, kuriuo būtų neleidžiami i Suv. Valstijas nemo-kantįs rašto ateiviai: Dabar Dillingham rado naują būdą suvaržyti ateivybę. Jis inčėsi kongresan įstatymą, kuriuo būtų kasmet teileidžiama tik tai dešimtas nuošimtis jau esančiųjų Amerikoje tautų. Sulig tuo įstatymu, iš Rusijos tegalėtų buti įleidžiama 173,000 ateivių, iš Italijos 134,000, iš Austro-Vengrijos 167,000 ir iš šiaurinės vakarų Europos 674,000. Nemažiau, kaip 5000 ateivių paskirų tautų gali atvykti be atsižiurėjimo i nuošimtį. Giminės ir tie, kurie važiuoja antru sykiu i Ameriką, neina skaičium.

Šitokiam įstatymui yra daug priešinų, nes įleidžiant nuošimčiais, nepa-geidaujamais ateivis gali buti įleistas Amerikon, jei tik atvažiuoja ankščiau, o labai geras žmogus gali būti sugrąžintas atgal, jei turėtų nelaimės pasivėlinai, kad ir keliomis dienomis. Bet yra ir tokių žmonių, kurie jį pagiria, dagi priduria, jog jis nėra užtektinai aštrus. Kanadoje ir Australijoje esą aštresni įstatymai, kurie įleidžia vien pageidaujamus ateivius.

Lietuviai nukentėtų mažai nuo naujo įstatymo, jei juos skaitytų lietuviškai; bet jei juos maišytų su žydais, baltarusiais ir kitokiais „rusais“, tai nevenias rudenyje važiuojas mūsų tautietis galėtų buti gražinamas atgal.

“HANDS OFF”.

Turbūt jau niekam nebebus naujiena, jeigu pasakysiu, kad mūsų cielikai ir socialistai fanatiškai nekenčia katalikų tikybos ir lietuvių tautos. Neapkyktoje jiems pasisekė perviešyti didžiausius pasaulio fanatikus — žydus. Dvidešimtam amžiuje žydų fanatizmas pusėtinai sušvelnėjo. Musų gadynės žydėlis ramiai praeina pro kryžių, nevertoja net senų, talmudų užgintų krikščionių neapykantos pilnų praktikų. Jo vietą užėmė naujos gadynės fanatikos — socialistas. Kaip seniau žyda, užminus krikščionių, kratė drągys, taip dabar krato cielikų užminus katalikų vardą. Skirtumas tame. Talmudistas žydas retai minėdavo vardą „Jezus Kristus“, o pas socialistus tasai žodis nuolatos lūpose. Žydus užtai reikia pagirti. Nežinau, ar visiems taip buma, bent aš girdėdamas netikėliu mimint šventus vardus „Jezus“, „Marija“, gaudu labai nemalonius įspūdžius. Žydo lūpose tie brangūs vardai išrodydavo pasityčiojimas arba burnojimas prieš Dievą. Tą patį gaudu įspūdį, girdėdamas tuos vardus ištarant socialistą. Ir, rodos, noriai šaukti: Tylėk, tu ne turi tiesos tų žodžių ištarti savo suteptomis burnojimais lupomis! Tikėjimo dalykai tai ne tavo dalykas, nes tu jų seniai išsižadėjai!

Dargi, tautiečiui mylinčiam savo gimtąjį kraštą, brangus yra vardai: Lietuva, Tėvynė. Brangus jam vardai ir tų žmonių, kurie nemaža pakėlimui tėvynės darbai ir kentėjo. Tų vardų

nevalia terlioti by kokiam lengvąpėdžiui cielikui. Tai ne jo „biznis“, nes jis savo tėvynės ir tautos taip pat išsižadėjo, taigi ir vardų tautos jis neprivalo kalbėti. Neseniai Bostono cielikų laikraščiai mėgino prikišti „Draugui“, buk jis negerbia žmonių, kurie už tėvynę kovojo. Taip lygiai, jeigu kad žydas mokyto krikščionių, kaip Kristų reikiat mylėti ir gerbti. Ar ne parodiija!

Arba štai kitas pavyzdys. Dabar i Ameriką atvažiuo didieji tėvynie užsitarnavęs žmogus d-ras Basanavičius. Žinomas, cielikas „vaikėzas“ L. Pruseika jau pradeda šmeižti tą garbingą vyrą (N. 58). Lietuviškoji visuomenė tam cielikui turėtų pasakyti: „Hands off“, arba, kad geriau suprastų: Nekis čionai savo geltonojo snapo. Tautos reikalai, tai ne tavo „biznis“.

Tautininkas.

Laiškas i Redakciją.

Liepos 12, 1913.

„Draugo“ Redaktoriai!

Širdingai meldžiu priimti mano dėkavonę už Jusų gerus darbus lietuvių labui. Tikiu, jog tas laikraštis „Draugas“, kuriame yra Jusų gražių pamokinių ir visokių žinių, dideliai išsiilpinas ir pasieks širdį kiekvieno lietuvi. Taipogi meldžiu kiekvieno „Draugo“ skaitytojus, platinti šį laikraštį su didžiausiu stropumu, nes be „Draugo“ sunku apsieiti gyvenantiems tarp bedievių žmonių. Nepaisykite tu visų laikraščių, kurie plusta Jusų laikraštį „Draugą“.

Su tikra pagarba
C. W. Barron
St. Dunstan's College,
Charlottesville, P. E. I.,
Canada.

L. IM. ŠELP. DR. REIKALAI.

II-as Boadr Direktorių posėdis.

Newark, N. J. 19 Liepos įvyko posėdis Direktorių L. I. S. draugijos, kuriame dalyvavo šie direktoriai: A. Žolynas, Jankauskas ir M. Truska iš Newark, N. J.; P. Sakatauskas ir P. Norkus iš Passaic, N. J.; P. Mačys ir V. Šianauskas iš Brooklyn, N. Y. Šalio to su patariamuoju balsu dalyvavo visas Centros komitetas. Posėdinį ger nepriuvo J. Vosylius iš Yonkers, N. Y. ir J. Stanelis iš Los Angeles, Cal.

1. Sulyg konstitucijos pirmininko vice-pirmininkas Centro kom.

2. Atrasta reikalingu turėt savo sekretorių: vienu balsu išrinktas P. Norkus.

3. Išklausty Centro kom. raportai, — priimti.

4. Klausime, ar ateinantį kongregacija turi turėti susivaižiavimo teises, išsireikšta po ilgą ir karštų ginčų, kad negali. Konferencijon susirenka delegatai tik nuo aplinkinių kuopų ir dr-jų, todėl jie negali turėti teisės spręst visos dr-jos vardu.

5. Apkalbėta atstovo reikalai.

6. Įgaliotas Centro komitetas ištirti visą dalyką, kas dėl merginos Domicelės Zujukės, kuri stovi dr-jos globoje, ir kurią vieną poną, pas kurį ji tarnauja, skriaudžia, ir jei ištikro ta ponė kalta, pareikalaut atlyginimo tai merginai, kad ir teismo keliu.

7. Naują atstovą „kaslegar-nejo“ pastatyt nuo 15 rugpjūčio: senojo atstovo tarnavimas baigiasi 20, ir jis per 5 dienas turės laika sutvarkyti visus dokumentus, surištus su jo tarnysta.

8. Kartu su Centro valdybos antrąsias organose turi but skelbiama ir direktorių sekretoriaus antrašas, kuriam turi but siuntinėjami skundai ant Centro Valdybos.

Taip pat buvo aptarta keletas klausimų, lytinčių vien tik organizatorių komitetų pušę, kurie neturėdami visuomeninės svarbos, pasilikta nepaskelbti.

Direktorių Sekret.
P. Norkus.

DAILĖ POEZIJA LITERATURA MUZIKA DRAMA

ŠITAS SKYRIUS BUS DEDAMAS SYKĮ MĖNESYJE. AUTORIAI IR LEIDĖJAI, KURIE NORI SUSILAUKTI PAMINĖJIMO ŠITAME SKYRIUJE, PRIVALO PRISIŪSTI "DRAUGUI" DU SAVO RAŠTU EGZEMPL.

Poezija.

NOKTURNAS.

Klyksmas vien baltos žuvėdros,
Kvapų jūrės ir pušų,
Vilnys baltais rubais rėdės,
Vien čia miela, vien gražu.

Čia žaros šviesa auksinė
Protą stebina žmogaus.
Ten žvaigždėlė pirmutinė
Žiba erdvės dangaus.

Mėnulis ramaus aiškumo,
Lyg tai viešpats išsižiūr.
Jūrė, buk tai iš godumo,
Glomondamas jį tur.

Laivų burės it plėtekės
Rukę toli plevėsnoji.
Kas ton įtekmen patekės
Tars, jog neramu gamtoj? —

Pranas.

VIENYBĖN.

Atgijimas mūs Tėvynės,
Brangiosios Lietuvių tautos;
Ugnį meilės begalinės
Uždeg širdyje jautrios.

Sūnų, dukros susipratę
Klauso balso Lietuvos.
Kur likims, kurį pastatę,
Myl jos kalbą ištikros.

Triušė, dirba jau daugybė
Silpną motę atgaivint,
Nors ne visi, tai teisybė,
Jėgė maistą jai gamint.

Laikui bėgant susipratę,
Suklydę ydas išvys.
Blėdį skirstymos pamatę
Veiks visi, iš vieno vis.

Kad laikas susipratimo
Kuoveikiaušiai ateitų,
Garsas mūsų atgijimo
Tantų žinion daceitų.

Žmonės tad aiškiai išvystų,
Jog mės dirbame išvien.
Ir jau skriausti mus' nedrįstų,
Kaip kad daroma šendien.

Broliai! dėl Tėvynės meilės,
Raskimės visi kruvoj
Ir bendrai apviesot eis
Sėkim dorą Lietuvoj.

Pasijusim tvirtais esą,
Jei mūs tarpe Dievas bus.
Nes vedami tikra šviesa,
Busim veiklus ir gabūs. —

Pranas.

Beletristika.

Išblyškęs Vaikinas.

Kasdieninis tipas.

Jo pavardė buvo Petras Kibiras, bet visuomenė geriau buvo žinomas, kaip išblyškęs vaikinas. Kad jau išblyškęs, tai išblyškęs. "Sausas, kaip stagaras". — juokėsi merginos. Bet vyrai jam pavydėjo. Ir kogi? Visko. Jis buvo labai gamtos apdovanotas. Ilgą laiką plėtodamas savo nepaprastus gabumus, išmoko pasirašyti pravarde ir... ir... — tegu kas užginčija, kad žmogus pats iš savęs negali atsiekti didžiausiojo mokslo laipsnio! — Petras Kibiras sugriebė parašyti korespondenciją! Tiesa, jisai pats savo raštą vadindavo "skorospodencija", bet vis tiek parašydavo. Ir kaip sumaniai, — rėžė, kaip iš kantių. Vyrai, perskaite, budavo, sako: "Tiesa, nekoks iš jo vyras, išdžiūvęs, kaip karvė pavasaryj, bet, brolyti, kaip parašo, tai net apsilaužiai beskaitydamas".

Ir iš tiesų, vieni laizydavosi iš riebių karnelių, bet buvo tokys, ką grumodavo Petru su lazda. Mat, išblyškęs vaikinas, norėdamas vieniems prisigerinti, kitus apšmeiždavo. "Visiems neįtiksi", — budavo, sako jisai, atsidusdamas. Mat, nabagas, nežiurint į savo mokyklumą, nemokėjo kit-ko į "gazieta" parašyti, kaip tik apie vietinius gyventojus. Kartais net pravardėmis išdrebavo. Tačiau su tuo buvo atsargus, nes vieną kartą keletas apšmeižtų vyrų sukėlė musų botyriui tokia vyti, kad nabagas ištruko vos tik padėkodamas smarkiam vėjui. Mat, jie vijosi pavėjui, ir vėjas jį, kaip lengvesnį, stačiai nuo jų nupūtė. Nuo to laiko Petru dar prikergė antrą pravarde "vėjo pučiamas".

Tečiau tie kasdieniniai rūpesčiai su apšmeižtais priešais buvo tik mažoji, suligijusi su didžiuoju rūpesčiu, kuris slėgė Petro krutinę. Petras visomis keturiomis norėjo praplėtinėti žmonės cecilizmą kurį jis nežinia dėlko vadindavo socializmu. Apie tą naują mokslą, arba, kaip jis vadino, tikėjimą, Petras turėjo vos tik miglotą supratimą, bet jam to pilnai užteko. Išaiškinęs, Petras pats savyje pripažino, kad jis per daug moka. Nekartą, budavo, pažiūrėjęs į nupieštą beždžionės paveikslą, P. didžiūdavosi, kad daugiau moka už savo pra-

tėvį: juk beždžionė jokių būdu neparašytų "skorespondencijos". Kaip matome, Petru mokslo nestigo, bet jam parupo kas kita: būtent, kad cecilizmas ne taip lengva įvykinti. Su žmonėmis dar būtų bėpigu: visi jaunieji mėgsta pacilikauti. Susimūst, pasigert, paburnoti, ne užsimokėt skolas, — juk tai lengvi dalykai, ir prie jų mūsų jaunimo nereikia labai ir prikalbinėti, — patys tai parodo. Bet kaip čia įgriovus kapitalistų sistemą? Kaip atėmus nuo jų pinigų? — Šitie klausimai vargino Petro galvę. Iš to nabagas tur but taip ir išdžiūvo. Nors apie tai visokių buvo nuomonių: vieni sakė, kad nedavalgo, kiti, kad nedageria. Buvo da-gi tokių, kurie pakuždoms spėjo, kad Petru poniška ligelė prisimetė, bet jis tai smarkiai užginčijo, nes nuo poniško jungo iš mažens purtėsi. Tačiau jo užginčijimams ne labai kas tikėjo: kartais ir nenorėdamas turi vilkti svetimą jungą. Juk ir nuo kapitalistų jungo būtų gera atsikratyti, bet negali, ir gana, — lyginai, kaip nuo poniškos ligos išsigydyti.

Iš mažens Petras neapkentė kapitalistų. Viena kartą jo tėvas, trijų metų ukininkas, nusivedė Petrą į miestą. Buvo tai labai seniai, dar Lietuvoje, kad Petras, moksliškai tarant, skelbė prakalbas gyvulių bandai. Kaip tyčia mieste tuomet buta cirko. Tėvas norėjo vaikui parodyti smagumą; pajodinti ant medinio arklio. Jau buvo jį besodins ant balno, kaip štai seniai parupo, kad per daug gali kainuoti. Paklausė, kiek "Tris kapeikas" — atsakė užvažda. Tėvas pasikasė galvą "Tai perbrangu", — tarė ir parsivedė vaiką namon nepajodinęs. Petras smarkiai išsivėdė. Jis žinojo, kad tėvas turi pinigų, mat, buvo pardavęs veršuką, bet skriaudžia jį iš šykštumo. Petras dar tuomet nebuvo girdėjęs apie kapitalistus, bet jau širdyje užsi-mezgė pirmas protestas prieš galybę, kurią duoda žmogui pinigai. Nuo to laiko jis varto pusiau socialistų vadinasi, norėjo, kad kitas su juo pasidalytų, bet pats kitam nieko neduodavo. Tiesą pasakius, ir dabar, Amerikoje, kada Petras gali paskambinti kišenėje keliais "kvoteriais", jis visai neturi noro dalintis su kitu. Gražiai apie tai pasakė ir tykoja, kad iš ko išgriebs koki dešimtuką, bet pats niekam neduoda. "Kova už buvį, — kiekvienas tegu savim rūpinasi", — taip Petras kalbėjo pats sau vienas ir neįjautė sąžinės graužimo, kad kitaip mokina, o kitaip elgiasi. Tiesa, jis sąžinės jau nebeturėjo, turbūt visai išdžiūvo.

Apie cecilizmo rojų Petras gražiai nupasakodavo. Kadangi nieks jam neprieštaravo, tai prakalbose, budavo, taip įsidrąsina, kad pripasakoja aiškių nesąmonių. Žinote, garsus kalbėtojai išdyksta: ilgainiui, pasisekimo prisigėrę, pradeda manyti, kad viskas, ką jie pasako, labai išmintinga. Ta-pat buvo ir su Petru Kibiru. Netrukus įėjo apie save nuomone, kad jisai visų žmonių išmintingiausias, ir protavo maž-daug taip: jei-gu aš, visų gudriausias, nevisados pasijuntu kvailybę pasakęs, tai ką apie juos kalbėti? Galui skelbti jiems viską, kas tik galvon ateina.

Ir skelbė. Vieną kartą taip įsiskaršė, kad socializmo prie dangaus priliginė:

— Kas tas dangus? Sėkė Petras Kibiras. — Dangaus nieks nemato, o socializmą dar pamatysime. Ne-reiks nieko dirbti, viską turėsime uždyką. Pavalgyt, nuva žiut, pasilinksmin, — viskas uždyką. Laisva meilė, jokios valdžios, jokios atsakomybės. Nebus tasyk nei gero, nei blogo, viskas lygu. Ir bus ko išsigerti. Socializmui įvykus, alaus bėgs upeliai!

Čia Petras pažiūrėjo į klausytojus, lyg bijodamas, ar neperdaug pasakė. Bet nieko įtartino nepastebėjo. Žmonės klausė išsižioję, o paminię apie alų, troškios lietuvių gerklės garsiai pradėjo rtyti seilę. Paskui tikrai pasigirdo trukšmingas rankų plojimas.

Staiga kaž kur iš užkampio pasigirdo balsas:

— Jeigu visi busime socialistais ir nieko nedirbsime, tai kas pristatys valgio, pasilinksminimą ir — alaus?

Užstojo mirtina tyla. Klausimas buvo taip netikėtas, kad patsai Petras išsižiojo. Garsusis kalbėtojas niekadoms nesvarstė apie tokių mažmožių.

Paskui pakilo kaž kas rikšmės.

— Išsėk! — sėkė cecilikai.

— Ne! ne! tegu paaškina! — atsiliepė kiti.

Petras norėjo įsikišti, bet kalbą jam nutruko.

Prakalbas užbaigė ir prasidėjo barniai. Parejęs namon, Petras parašė suarkia korespondenciją, kad katalikai prakalbos keliais riaušes.

Šveistavas.

Antanas Pocius.

Gabiausiu pianistu tarp Amerikos lietuvių bene bus šioje melandoje Antanas Pocius. Jis yra taip-pat didelis muzikos žinovas ir mylėtojas. Nėra tokio Chicagoje lietuviu, kuris nežino apie Antaną Pocių. Ant paveikslėlio jis parodytas mokslo baigimo rubuose (Muzikos "Bakalauro drapanose").

A. Pocius yra gimęs Jurbarko, Kauno gub., 1885 m. Iš mažų dienų giedojio chore, paskui mokinosi vargonininkauti. Atvažiavęs Amerikon 1906 m. vargonininkavo trumpą laiką dviejuose lenkų bažnyčiose Chicagoje, o paskui atėjo į Visų Šventųjų parapiją (kleb. kun. F. B. Serafinas), kur tebevargonininkauja ligi šiol. Be galo mėgdamas muziką, jis nesitenkino tuo, ką buvo pramokęs Lietuvoje, bet įstojo į konservatorių — "American Conservatory of Music". Jo mokytojai buvo: H. W. Harrison (harmonija), Heniot Levy (piano), John Hattsteadt (normalis kursas), Effie Murdock (vargonai), Arthur O. Anderson (kontrapunktas ir kompozicija) ir Victor Garwood (muzikos istorija).

Pirm poros metų pabaigė muzikos mokytojų kursą su bakalauratu — bet mokintis nenustojo. Dabar ima kompozicijos lekcijas toje pačioje konservatorijoje.



Antanas Pocius.

Antra vertus, pats turi nemažą mokinių, kurie iš jo ima muzikos lekcijas.

Pocius rūpesčių praeitą žiemą buvo duota du sykių Dubois'o rimta ir sunki kantata: "Septyni žodžiai". Dabar jis rengia programą koncertui, kurį ketina surengti Chicago chorai per Federacijos kongresą, kuriai bus laikomas Chicagoje ateinančiais metais.

Jaunas mūsų muzikas yra mandagus, lūpnus ir kuklus. Ilgiausiu metu!

Kritika.

James Allen. **KAIP ŽMOGUS MANSTO.** Vertė St. Biežis. Turtu ir spauda J. Ilgaudo, Chicago, Ill. (Kaina 15 centų; metų spaudinimo nepaduota; 51 pusl.)

Prakalba į šitą knygutę yra šitokia:

"Šita maža knygutė (pasekmė apmąstijimo bei patyrimo) neima sau už tikslą viską įalpinti apie šią minties įteigą, kuri yra taip daug apkalbama. Ji labiau yra nurodanti dalykus, ne kaip patarimai, jos miteris yra pakirinti vyrus ir moteris surasti bei įauti teisybę, kad "jie patys yra savęs tvėrejai" per doras mintis, kurias jie išsirenka bei padrasina; kad protas yra mistras audėjas kaip vidurinio užvalkčio savo charakterio, taip ir išlaikinio užvalkčio aplinkybių; ir kad, jie įki šiol yra nežinoję bei skausme, dabar galėtų austi apsišvietime bei linksme".

Po tokia elakubracija stovi James Allen'o parašas. Neabejojame, kad p. Allen, jei mokėtų lietuviškai, tai paimtų vertėją už ausies ir nuvestų jį atgal į pradedamą mokyklą, idant pasimokyti lietuviškai kalbėti ir mintyti.

Be galo netikęs vertimas visiškai aptemo ir be to tamsias veiklėlio mintis.

"Kiekvienas žmogus yra, kame jis yra, pagal taisyklę savo esybės. Mintis, kurias jis sukrėvė į savo charakterį, yra nunešusios jį žem, ir suvarkyme jo gyvenimo tai nėra jokio elemento nuotikio arba nusidavimo, bet viskas yra kaip rezultatas taisyklės, kuri negali sukiysti".

— Skaitome ant 14 pusl., o ant 15 pusl. randame dar dailensį perlą:

"Kad aplinkybės tvėriasi iš minties, tai kiekvienas žmogus žino kuris yra praktikas per tulį laiko ilgį savęs valdymą, ir savęs valymą, nes jis bus patėmijęs, kad keitimasis jo aplinkybėse yra būvis nuosekliame sątūnime su jo keičiama sanlyga".

Kuo toliau į girią tuo daugiau malkų. Ant tolesnių knygutės puslapių, užtinkame šitokių sakinių:

"Kontėjimas yra visuomet blogos minties pasekmė į tulį pusę. Kontėjimas yra ženklu, kad individualas (taip! Red.) yra prastelkęs su įstatu savo esybės" (pusl. 22).

"... tobiliai tyras bei apsišvietęs asmuo negali kentėti" (pusl. 23).

"Palaima, o ne materialė savastis, yra miera teisingos minties; vargas, o ne stoka materialės savasties, yra miera klaidingos minties" (ten pat).

"Indigencija ir savo užgandėnimas yra dvi vargo kraštutinės. Abudu yra lyginai nenatūrali ir rezultatas protinės betvarkės". (ten pat).

Jei norėtume, galėtume kelias skiltis pripildyti panašiais sakiniiais. Šiaip jau šitokių jį yra nešuprantami, ne tik dėlto, kad vertėjas pasirūpino išreikšti juos kuopainiausiai ir kuokebiausiai, bet ir dėlto, kad jais yra skelbiamas taip vadinamo "krikščioniškojo mokslo" (Christian Science) nuomonės. Vėlionė Mary Baker Eddy, prasimanydama savo "krikščioniškąjį mokslą", ėmė skelbti, buk pasaulyje nėra visai blogo: ligų, vargo ir tt. — buk tuos daiktus žmogus gimdas savyje savo netikslumais mintimis ir buk, nuosekliai, galis juos nuo savęs pašalinti, jei pradėsias "gerai", taisykliai mąstyti. P. Allen'o knygutėje yra pašvestas visas skirsnėlis, kuriame eina

kalba apie minties įtekumą į sveikatą ir kuną. Iš jo atsizino, buk:

"Kunas yra proto tarnas (p. 29).
"Pasilijime neįstatymiškių mintių kunas nupnola į ligą ir puvimą".

"Liga ir sveikata, kaip aplinkybės, yra įsiskinkijusios į mintį".

"Žmonės, kurie gyvena baimėje ligos, yra žmonės, kurie gauna ją".

"Jis, kuris sustiprino ir nuvalė savo mintis, neturi reikalo svarstyti "neleba mikrobą" (pusl. 30).

Tie visi klejojimai randasi tame moksle, kurs nėra nei mokslas nei krikščioniškas. Eddy'ienės "krikščioniškas mokslas" nesutinka nei su krikščionybe nei su sveiku protu; jis yra svetimas lietuviu dvasiai. Reikia išties stebėtis, kam p. Biežis kankinosi šitokios nevykusios knygutės vertimu. Tiesa, vertimas labiau nevykęs, ne kaip originalas — ir toji aplinkybė sumažina p. Biežio kaltybę, bet mūsų raštyje tiek daug netikusių raštų, kad daugini juos yra prasakaltimas tiesiog prieš gerą skonį.

Vieną daiktą galima pagirti šioje knygutėje — tai pavyzdinčiai graži paviršutinė išvaizda. Čia tai nenusidėta prieš skonį. Bet tai nėra vertėjo nuopelnas.

Pamokinimas visiems vertėjams: pirmiau gerai su-prask, ką autorius nori pasakyti, o paskui išreikšk autorius mintį taip, lyg pats iš savęs rašytumei vertėjam veiklėlį. Tuomet tik vertimas tegalės išeiti aiškus ir suprantamas.

Tuomet ir kritikai nereikės gadinti upo nei sau nei vertėjui.

Augustinas Janulaitis. **SIMANAS DAUKANTAS.** Jo gyvenimas, darbas ir vargai. Vilniuje, Martyno Kuktos spaustuveje. 1913 (46 pusl.).

Yra tai atspauda iš "Lietuvių Tautos". Be šitos knygutės negalės apsieiti nei vienas tikras tėvynės mylėtojas.

TWO AND TWO MAKE FOUR. By Bird S. Coler. New York: Frank Beatty and Co. 1912. Pp. 260.

Šita knyga neturėtų gal tokios įtikinančios vertės, kokią turi, jeigu būtų buvusi parašyta kataliko, bet anaipol, josios autorius — nekatalikas ir kas svarbiausia, parašė ją tikroje katalikų dvasioje. Joje yra paličiami įvairūs dalykai, kaip tai istorijos, pedagogikos, moralės ir jie visi yra mokslingi ir interesuojantieji kiekvieną skaitytoją. Apleidę, paimsime tikrai truputi apie socializmą, kurį p. Coler'is išdėsto viename skirsnyje. Kad autorius ir mažai paličia tame skyriuje, tačiau parašo daug svarbių daiktų. Bet p. Coler'is, kaip daugel kitų kritikų, nesugebija surasti socializmui atskamos definicijos, ant kurios visi inteligentai pristotų. Socializmas, mat, tebesivaro dar per koštuvą. "Šiandieną du socializmo skelbėjai niekadoms nesusitiks savo raštų išbaigime. Kiekvienas jų turi nuosavią pažvalgą, nudažytą savomis ypatybėmis, paremtomis savitais troškimais, norais ir neapkeitimais. Kiekvienas jų griebiasi Markso ir Engelson apibojimo, bet bando pritaikyti jį prie savo palinkimų" (pusl. 222). Jie, rodosi, visi sutinka, kad yra istoriskasis materializmas, kad žmonių gyvenimą nustato vien ekonominės priežastys. Pamatinė socialistų filosofijos idea, — jog draugija yra organizmas, kaip kad ir atskiras žmogus yra organizmas. "Žmogus yra mažesniųjų organizmų sudėtinė dalelė. Jisai yra narvelių (celių) surinkimas. Draugija, yra žmonių organizmo sudėtinė dalis. Yra tai vyrų ir moterų kruva. Pavienis žmogus, nėra atsakas už viską; prasikalsta vien draugija. Jeigu pavienis žmogus prasikalsta, yra tai draugijos kaltybė. Sudaręs tokią hipotezę, socialistų filosofas imasi klausimo: kaip atnaujinti ir pagerinti draugijos organizmą? Šičia gi jam visai nerupi atskiri asmenys". Bet paklauskime, ar toks išvedžiojimas yra teisingas? Ar gi ne visi sveiko proto socialistai, pav. Edmundas Kelly, tvirtina, jog jų veikimo tikslas yra pirmučiausiu ir paskučiausiu vėlijimu gerovės atskiriems žmonėms? Ar gi ne p. Benson'as žada kiekvienam darbininkui \$5,000 metinės algos, jei įvyks kolektyvizmas? Gal šitose dalykuose p. Coler ir užsiptola ant savo priešų per daug drąsiai.

Jo rašymas apie "didžius tarpe draugijos organizmo ir atskiro žmogaus organizmo skirtumus, kurių, rodos, socialistai nemato", yra smarkus ir buklus. "Žmonių organizme visuomenė mąsto apie veikėjus; visuomenės organizme veikėjai mąsto apie visuomenę. Žmogus — individualas, kaip psichiskas asmuo, mąsto apie save. Tavo proto narveliai (celiai) ir širdies narveliai ir pilvo narveliai nemąsto apie tave; tu mąstai apie juos. Tavo individas — visoji žmonė ir valia (katalikas filosofas sakyti: siela — gyvybė arba gyvybės principas) vienija tą viską. Nėra klasinės žmonės tavo kune, negut reumatizmas būtų klasinė žmonė tavo kojose. Tavyje yra vienybė! Kas gi yra visuomenės žmonė? Kur jinai randasi? Kaip jinai veikia? Pamėgink tai išprotanti sau. Ar yra toks daiktas? Pats gal atsakysi, jog visuomenė veikia įstatymais. Ne; pats žinai, jog ne. Viasados yra taip, jog vieno žmogaus protas veikia, o kiti protai sutinka su juo". Ta-pat darosi su legislatura, teisių aiškinimais ir pritaikinimais ir j. t. p. daiktais. "Individas tai apčiuopiamas daiktas; visuomenė — atitrauktas daiktas. Individas gali veikti gerai arba blogai; jeigu visuomenė ką veikia, tai reikiša, jog dang žmonių veikia kruvoje. Taigi, visuomenė jokios neturi atsakomybės, bet yra atsakomybė atskirų žmonių sieloje" (pusl. 224). Čia vėlė pasirodo yda, koks tai idėjų su-mašymas. Visuomenė, žinoma, nėra kuno vienybė, bet yra dvasios vienybė. Bet toji vienybė vistiek tikrai yra, tiktai gyvuoją, nes yra nematomas, dvasinis mazgas. Jisai vienija visus visuomenės narius vienan doriš-kan kuno, kursai turi ypatingas, teises, kokių neturi pavieniai žmonės, ir priederms — ir dėlto turi atsakomybę. Bijonės, kad p. Coler'is, norėdamas aplenkti Seilę, papuolė į Charibdę.

(Seka ant 6 puslapio)

LITHUANIAN WEEKLY
DRAUGAS
[THE FRIEND]
Published Every Thursday
Lith. R. C. Priests' Ass. --- Publishers.
2634 West 67th Street, Chicago, Ill.
Telephone Englewood 9611

all Communications must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67TH ST., CHICAGO, ILL.

Visas korespondencijas, raštus, pinigų už prenumeratą, darbus ar apgarsinimus, visada reikia siųsti šiuo adresu:

DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67TH ST., CHICAGO, ILL.



Redakcija pasilieka sau teisę išimti, trumpinti arba atnaujinoti visus prisiūdžiamus raštus.

Laikas ir vieta raštų talpinimo pridera nuo redakcijos.

Atmestieji rankraščiai nėra grąžinami redakcijos lėšomis.

Rašyti reikia tik ant vieno puslapio, paliekant plačius tarpus tarp eilučių. Popierius nėra ko gailėti, nes korespondentams ir bendradarbiams rašant ant abiejų pusių, daugi saulkiomis raidėmis, redakcijai labai dažnai prisieina perrašinėti atsiųstus raštus.

Norint, kad raštas tilptų artimiausiam numerį, rankraštis reikia pristatyti spaustuvenai ne vėliau, kaip 9 valandą išryto antradienyje (utarninke).



Federacijos Komisijų Darbai.

Pittsburgo Kongresas pasiskyrė keletą komisijų įvairių reikalų aprūpinimui. Kai kurios jų jau atliko savo uždavinį. Pav., mokyklų programos komisija jau turi savo rankose planą, kurio tečiau dėl josios ilgumo leisti per organą negalima. Gal kokia draugija arba parapijos susidėjusios sumestų reikalingą sumą jos atspaudinimui?

Viena centiniai ženklai, iš kurių pardavinėjimo krausis Tautos Išdas, jau duoti padirbinti. Dėlei nepriklausomų nuo komisijos priežasčių jų padirbimas užsivilks truputėlį.

Moterių Sąjungos Komisija, kaip matyti iš jos pranešimo, jau pradėjo veikti ir savo darbo vaisius pasiskelbs rugsėjo pradžioje.

Kiek girdėti, ir kitos komisijos nesnaudžia. Jų darbus tikimės paskelbti netrukus.

Lietuvos vyčių reikalai.

Kaip atsimename, Pittsburgo Kongrese buvo pakeltas lietuvių jaunimo organizavimo klausimas. Nutarta remti dabar organizuojamą Lietuvos Jaunuomenės Federaciją, pakeičiant jos vardą iš "Lietuvos Sakalų" į "Lietuvos Vyčių". Kad padėti organizacijai sparčiai plėtotis po visą Ameriką, tapo išrinkta tam tikra komisija, kurios priedėmė yra ne tvirti kokią naują organizaciją, bet tik tarpininkauti tarp visuomenės ir "Lietuvos Vyčių". Jaunuom. Federacija bus visai atskira nuo A. L. R. K. Federacijos; turės pilną savivaldą, tik priderės į visuotinę organizaciją, kaip ir kitokios draugijos. Bet

atsirado žmonių, kuriems pasirodė, buv Kongresas, paėmė ant jos visą viršenybę. Tiems žmonėms laikome reikalingu daiktų paaiškinti, jog Kongresas to visai nedarė, jog pripažino jau esančią organizaciją ir prisizadėjo netvirti kitos panašios draugijos. "Lietuvos Vyčiai" gyvuoja nepriklausomai nuo Amerikos Rymo Katalikų Federacijos, tik bus jos dalimi tiek, kiek užsimokės į Federacijos kasą po vieną centą nuo kiekvieno nario.

Svečių iš Lietuvos maršrutas

D-ras J. Basanavičius ir p. M. Yčas išbus Chicagoje iki 17 d. šio mėnesio. Rugp. 17 d. išvažiuos į Waukegan, Kenosha, Racine, iš ten važiuos į kitas vietas. Rugp. 21 d. bus Westvillėje, iš kur per Springfield važiuos į E. St. Louis ir aplinkinius miestelius. Grįš atgal į Chicago ir paims "Spring Valley, Rockford, Gary ir tt. Rugp. 30 bus atsisveikinamoji vakarienė Chicagoje. Ant rytojaus jie kalbės Grand Rapids, Mich., ir rugs. 2 d. bus Detroit. Rugs. 4 d. atsilankys Clevelande. Pittsburgo bus 6 rugs. Rugs. 14 d. jie atvyks į kietasias anglis ir užtruks tenai daugiau, kaip dvi savaites, važiuos į pamarį. Spalio pradžioje bus Philadelphiijoje, iš kur kelias į Baltimore. Iš ten grįš į New Yorką ir jo aplinkines. Užbaigs savo kelionę Naujoje Anglijoje.

Ligišiol stambesnių aukų gauta: iš kun. K. Ambrozaičio 200 dol., p. M. Butiško (Brooklyn) ir p. A. Radžiukyno (Chicago) po 100 dol. Yra ir pasižadėta pora šimtinių.

DĖLEI APSILANKYMO L. M. DRAUGIJOS ATSTOVŲ AMERIKOJE.

L. Mokslo Draugijos atstovai paleido šitokią atsisaukimą į Amerikos Lietuvius:

Gerbiamieji Broliai Lietuviai!

Nesykj jums teko skaityti Amerikos Lietuvių laikraščiuose apie Didžiosios Lietuvos reikalus. Vienas svarbiausiųjų reikalų — tai Lietuvos Mokslo ir Dailės Draugijų Namų Isteigimas. Šitie namai turės būti visos mūsų Tautos kultūros židinių. Juose tilps mūsų muzėjus, knygynas ir kitokie minėtųjų Draugijų bei visuomenės dalykai. Be šios naudos, kurią atneš mums Mokslo ir Dailės Draugijų Namai, bus dar ir kita, bene didžiausioji, būtent: mūsų sostapilė, Vilniuje, mes, Lietuviai, turėsime svarbiausiąją visos tautos įstaigą, kurioje jungsis visos mūsų mokslo ir dailės spēkos. Savo sostapilėje mes užimsime tokią vietą, kokią ištikrųjų mums ir pridera, kaip gyventojams to šalies, kurios sostapilė yra Vilnius.

Tokią įstaigą gali ir privalo įrengti visos tautos sukratinės spēkos. Iki šiol namų statymui rinkta aukos Lietuvoje, tačiau nedaug jų tesurinkta dėlei įvairių kliūčių, kurias ir Jūs, Broliai, gerai suprantate. Rėmė aukomis ir Amerikos Lietuviai: surinktoje sulig šiol sumoje 17.000 rublių, iš Amerikos aukų buvo apie 2.000 rublių. Tų visų aukų toli gražu neužtenka. Pradėtasis darbas reikia baigti. Namai reikia pastatyti tokie, kad ir esantimčiai matytų, jog Lietuviai jau aiškiai supranta, kokią svarbą tautai turi tokios kultūri-



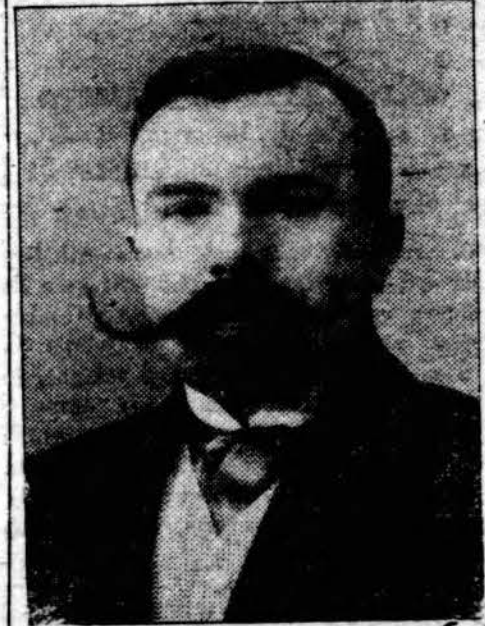
DR. JONAS BASANAVIČIUS

kos įstaigos, kaip Mokslo ir Dailės Draugijos.

Mokslo Draugija, žinodama, jog Amerikos lietuviai, moka dar labiau branginti tokias įstaigas, o ir jų širdis gyvau suplasnoja, atsiminus Tėvynę ir jos reikalus, pasiryžo atsisaukti į Jūs, Amerikos Lietuviai, ir kviesti Jus pagelbėti minėtosioms Draugijoms pasistatyti savus Namus. Tuo tai tikslu jos atsiuntė mus, kaip savo atstovus — pasiuntinius, Amerikon.

Mokslo ir Dailės Draugijos stovi toli nuo visokių politikos ir tikėjimo ginčų. Jose telpa visokių pažiūrų žmonės, visi, kam tik rupi mokslo, dailės ir kultūros augstyn kėlimas.

Kadangi tasai reikalas yra



MARTYNAS YČAS.

svarbus visai mūsų tautai, tad mes šaukiame pagelbon visus kas tik jaučiasi Lietuviu esąs, be politikos ir tikybos pažvalgų skirtumo. Šaukiame į visus atskirus asmenis, į pašalines, kultūrinės ir politiškas organizacijas, į vietų draugystes, kuopas ir klubus.

Beveik kiekviena Lietuvių drėstė turi savo konstitucijoje paragrafą, kuriame sakoma, kad Draugija remis visus Lietuvius apšvietos reikalus. Taigi, broliai, atsižvelkite į tą savo įstatymų skirsnį, apsvastykite savo draugysčių ir kuopų susirinkimuose šį mūsų atsisaukimą ir aukomis paremkite mūsų pradėtąjį darbą.

Kiekvienas Liet. Mokslo Draugijos narys moka į draugijos įdą 3 rublius metams. Iš tų pinigų Draugija leidžia savo raštus ("Lietuvių Tauta") ir apmoka administracijos išlaidas, o kitokios Draugijos darbai ir reikalams pinigų nelieta. O tuo tarpu tokių reikalų yra daugybė ir kad jiems patenkinti, reikėtų prisidėti visai tautai.

Sulig šiol Mokslo Draugija turi tiktai du Nariu Labdariu, D-rą S. Bazarevskį (Lietuvos Totorių) ir aptiekininką K. Aglinską. Jiedu aukojos Draugijai po 200 rublių, o už tokią ir didesnę auką Mokslo Draugija, pagal savo įstatymus, suteikia aukotojams Nariu Labdarių vardą, ir tokių aukoto-

jų vardai bus įkalti dabar statomųjų Namų sienoje. Pasitikiame, kad ne viena Amerikos Lietuvių Draugija ir ne vienas Amerikoje gyvenąs Lietuvis panorės likti Nariu Labdariu ir tokiu būdu įgyti nemirtingą mūsų Tautos pagarbą ir dėką. Argi nebūtų malonu, jei ir Lietuviai, svetimuose kraštuose pralobę, savo turtais šelpytų savo brolius Tėvynėje likusius, kaip tai daro airiai, graikai, bulgarai ir k. tautos. Graikas Soutzos, surinkęs didelius turtus, pastatydino puikiansius rūmus universitetui Atenuose. Bulgaras Georgievas, bankierius Bakareste, mirdamas užrašė 5 milijonus frankų universitetui Sofijoje įsteigti. Čekai iš surinktųjų visuomenėje centų pastatė puikiansį Tautos teatrą Pragoje ir t. t.

Lietuviai galėtų ir kitais būdais šelpiti Mokslo ir Dailės Draugijos, sumedami joms gausias aukas. Draugijos turi jau nupirkusios 1650 keturkampių sienų žemės, už kurios būtų malonų, kad lietuviai užmokėtų, pirkdami po sieksnį už \$10,50 ir tą sieksnį Draugijai padovanotų.

Visų vietų, kur lietuvių gyvena, mes negalėsime aplankyti, taigi pasitaikys, kad vienu kitu neteks pasimatyti su Draugystėmis ir atskirais asmenimis, kurie bus pasiryžę aukoti-augščiau paminėtajam tikslui. Todėl iš visų tų vietų, kurių mes negalime pasiekti, Draugystės ir šiaip geros valios aukautojai tesuindžia aukas D-ro J. Basanavičiaus vardu šiuo adresu: Dr. J. Basanavičius, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Jei kas norėtų žinių sulig mūsų kelionės, tegul kreipiasi į "Tėvynės" redakciją, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Dr. J. Basanavičius,
L. Mokslo Dr.-jos Pirm.
Martynas Yčas,
Liet. Atst. Val. Dumoje.

DUCHOBORAI KANADOJE.

Nenori pripažinti jokios vyresnybės. Nepasiduoda įstatymams. Kraustosi iš vietos vieton. Keisti papročiai.

Apie duchoborus pirmą kartą liolika metų buvo garsu Rusijoje ir užsienuose. Tolstojus parašė net savo "Voskreseniję", iš kurios pardavinėjimo pelnas turėjo eiti iškraustymui duchoborų į kitas vietas, kur jie nekėtų tiek persekiojimų. Rusų vyresnybė per-

sekiojo duchoborus užtai, kad šie nenorėjo klausyti valdžios ir nėjo tarnauti kariumenėje. Galop išikisio svetimos viešpatijos. Anglija Pasiulio Rusijos sektantams kraustyti į Kanadą. Taigi 1898 m. jie apledo Rusiją ir rudenį jų pačių metų atkeliavo į Kanados provinciją — Saskatchewan'ą. Naujoje vietoje jie neturėjo nei arklų nei jaučių. Taigi moteris pačios išarė ir užsėjo laukus, kuomet jų vyrai nuėjo uždarbiauti prie naujai tiesiamų geležinkelio.

Kitais — 1899 m. — dalis duchoborų numetė nuo savęs drapanas ir per tyr-laukius pasileido įieškoti Kristaus. Pasidarė daug nesmagumų. Vyriausybė pradėjo bijoties, kad duchoborai nepradėtų išdirbinti daugiau panašių darbų, ir emė įieškoti žmogaus, kurs juos galėtų suvaldyti. Toks žmogus buvo — bet jis vargo Sibėrijos iš-tremime. Juo buvo duchoborų vadas Petras Vereginas. Pradėta derybos su Rusijos valdžia, kuri ir paleido Vereginą 1900 m. Atvažiavęs į Kanadą, Vereginas rado apie 7000 duchoborų. Jie jau buvo ukiuose, turėjo pasistatę sau namus ir gyveno sau gražiai ir sočiai.

Bet duchoborai turėjo vieną ydą — jie nenorėjo tapti Kanados piliečiais. Tuo būdu jie atkreipė prieš save visąją nuomonę. Vidaus dalykų minist. Frank Oliver liepė tiesiog duchoborams priimti Kanados pilietybę. Šie atsisakė tai padaryti, tvirtindami, kad jie yra viso pasaulio piliečiai. Tuojau atsirado nauja priekabė. Duchoborai paėmė žemę kruvomis, o Kanados įstatymai reikalauja, kad kiekviena šeima imtų žemę paskyrium ir pasirašytų, kaip savi-ninkė. Kilo ginčai, kurie pasibaigė tuo, jog vyriausybė atsiuntė komisorių, kurs galų gale atėmė žemes nuo duchoborų, išvarė nenorinčius tapti piliečiais iš savų namų, bet paskiriams šeimynoms nariams apsigyventi ant 15 akrų sklypo.

Tuojau duchoborai pasidalino į dvi dali. Vieni prisitaikė prie įstatymų, priėmė pilietybę ir gavo žemę savo vardu. Kiti gi nenorėjo pamesti bendrojo (komunistiško) gyvenimo. Pirm penkerių metų Vereginas susimane kelties su savo pasekėjais kur nors kitur, kur nebūtų tiek varžymų, kaip Saskatchewan'e. Išrinko jis British Columbia, kur nupirko didelius plotus žemės ir pirm trejų metų pradėjo kraustyti ten savo žmones. Dabar tenai gyvena jau 5700 duchoborų. Jų bendri turtai 13 rugp. 1912 m. išnešė \$332,300. Visos bendrovės nuosavybė yra vedama paties Vereginio ir jo padėjėjo Michailo Kazarkovo. Kiekvienas bendrovės vyras turi įnešti į centro fondą 200 dol. metams. Iš to fondo buvo semiami pinigai persikraustymui duchoborų į kitas vietas, kur jie nekėtų tiek persekiojimų. Rusų vyresnybė per-

Vereginas nupirko 14,407 akrų žemės ties Columbia upe ir padalino ją į keturias kolonijas: Brilliant, Glade, Pass Creek ir Grand Forks. Už tą žemę jis užmokėjo \$646,107. Naujoje vietoje duchoborai užsiima netik žemės dirbimu, bet dar įsisteigė lentų, piovyklas, plytų dirbtuves, ir dirba marmeliadą ir konfekturas iš įvairių vaisių.

Rodosi, naujoje vietoje duchoborai galėjo laisvai kvėpuoti. Bet kur tau! Tuojau vyresnybė pareikalavo, kad jie siųstų savo vaikus į angliškas valdžios mokyklas, kad praneštų valdžiai visus savo šliubus, gimimus ir mirimus. Duchoborai atsisakė tatau padaryti. Užprotestavo prieš viešas mokyklas, sakydami, kad jie nemokina Kristaus mokslo, kad pratina vaikus prie godumo pinigų ir suagumynų. Į kitus reikalavimus atsakė, kad moterystė yra vyro ir moteris reikalas — nekieno kito, — kad duchoborai yra viso pasaulio piliečiai, taigi neprivalo taikyties prie kokio nors krašto įstatymų.

Į šitoki protestą Kanados valdžia neatkreipė jokios domos. Nesitaikantys prie įstatymų pradėta persekioti. Duchoborai buvo kišami kalėjiman, kaip kokie prasikaltėliai. Prokopas Pogaževs 1903 m. buvo nukankintas mirtin Brandon'o bepročių prieglaudoje už mėsos nevalgymą. Jį vadu numarino. Aleksiejus Ponomarevas buvo nukankintas Prince Alberta kalėjime 1904 m. Jam varu pyė vidurius šiltą mėsos sriubą. Vienoje tokioje operacijoje jis numirė, bevaldaudamas gaudžiai pasigailėjimo. Tame pačiame kalėjime ir tokiu pačiu būdu tapo numirintas 1911 m. Aleksiejus Ozerovas. Winnipeg'o kalėjime Kuzma Novokšonovas ir Vasilius Makasajevs tapo sušaldyti mirtin. Jie buvo prirakinti prie sienos ir po trijų dienų jų kojos ir rankos baisiai išlyno. Jie numirė didžiausiose skaudėjimuose. Tada parodo, jog Rusijos sekta kenčia persekiojimus ir "laisvoje Amerikoje".

Dabar porą žodžių apie duchoborų gyvenimą ir įsitikinimus. Duchoborai neturi nei bažnyčių. Jie nepripažįsta jokių švenčių. Pamaldas laiko bent kada ir bent kur — dažniausiai lauke. Jie negarbina šventų paveikslų. Jie neina kareivijon; nevalgo mėsos; neturi jokios asmeniškios nuosavybės; yra svetingi, bet užnakvynę ir valgi nieka nima.

Tarp duchoborų nėra bausmių. Jei kas mato, kad kitas pasielgė negerai, tuojau jį perspėja; jei tautai negelbsti, jis perspėja jį dviejų ar trijų kitų žmonių akys; jei ir toks perspėjimas negelbsti, jį veda į visuotinį susirinkimą.

Koks duchoborų mokslas? — Nors sekta gyvuoja apie 200 metų, tačiau nieko rašyto neturi. Jie sakosi, kad "garbiną Dievą dvasioje ir tiesoje". Jie ti-

ki, kad tik geri darbai veda išgaunym. Jie tiki, kad Kristus buvo, mokino, kentėjo — ir kad kiekvienas žmogus turi savyje pergyventi Kristaus gyvenimą. Todėl Kristus turi mums būti pradėtas, turi užginti, užaugti, mokyti, kentėti, numirti ir prisikelti iš numirusių. Krikšto jie nepripažįsta; jie vadina tuo vardu tą valandą, kuomet žmogus gailisi iš visos širdies ir atsigrežia prie Dievo. Šliubo jie neturi; pas juos užtenka vyriui ir moteriškai prisizadėti viens kitam gyventi kruvoje — tai viskas.

Duchoborai neturi ir nevartoja pinigų kasdieniniame gyvenime. Jei kokius uždirba iš pašalio arba gauti iš savo daiktų pardavimo, visus atiduoda į centro iždą. Valgis, drapanos ir kiti reikalingi pragyvenimui daiktai yra duodami visiems dykai. Visi viešieji reikalai yra aptariamai visuotiniame susirinkime.

Namai yra statomi taip, kad kiekviename galėtų gyventi kelios šeimos. Moteris gyvena bendrai. Moteris paeiliui kepa, verda, skalbia; vyrai paeiliui kuria pečių ir tt.

Duchoborai neturi smuklių, aptiekių, daktarų, advokatų; nesibylinėja tarp savęs; nepripažįsta ant savęs jokios vyresnybės, nors nekabina jų mokslo, papročių arba gyvenimo būdo.

Tokias žinias apie savo sektą suteikia "Independent" (July 3, 1913) pats Vereginas.

Kaip matome, duchoborai taikosi prie įstatymų, jei šie nėra mūsų gėdynės žmonės. Jie pridera praeičiai arba ateičiai, bet ne dabarčiai. Jie turės išnykti arba prisitaikyti prie laiko dvasios. Įsidavimas į pramoniją piaustymas lentų, plytų dirbimas ir tt., neįjuntant perdirbs jų gyvenimo būdą — ir šitie žmonės, kurie, norėdami išvengti civilizacijos blogų pusių, bėga visai nuo civilizacijos, nepasijus, kaip įkris į civilizacijos sukurį ir, budami jau, galims naujo darbo — taisyti civilizuotą gyvenimą, imant patiems jame dalyvavimą.

KLAIDOS ATITAIŠYMAS.

Norwood, Mass.

"Draugo" No. 28 rašydama apie Lietuvių Labdarių dr.-jos fair'us, apyvartoje padariau negeistiną klaidą, nes vieton šimtų pastačiau tukstančius. Mano nuomone, tuomi nieko nebuvau apšmeižęs nei nusikraudęs todėl ir atitaisyti nemačiau reikalo. (Skriauda pasidarė fair'ų rengėjams, nes pagarsinus, buvė pelno buvė \$20021.91 vieton \$221.81 gali kilti nesusipratimų.) Bet kad gerbiama p. Lapelis "Draugo", No. 30 primeta man didelę neteisybę, todėl šiuo rašau supratimui, kaip p. L. taip ir kitiems, kad anas mano apskelbimas buvo paprasta klaida, kas ir kiekvienam gali pasitaikyti, o ne kaip kokia tai neteisybė ar melagystė. Bet kaip su tais tuzinais, ką p. L. tvirtinau jau antrą kartą, buv į fairus žmonių lankėsi šiais vakarais tiktai po du tuzinai, o 30 gegužės jau net pustrėčio. Galin paklausti, kas publiką išdalijo į tokias lygias skaitlines ir iškur apie tai sužinojo p. L.? Aš nesuprantu, kaip nepradėsite žmones ir svarbius skaitliniui?

J. Pakarklis.

Lietuvių Mokyklos Amerikoje.

(REFERATAS SKAITYTAS III-ame R. K. KONGRESE, PITTSBURGE, PA., BIRŽ. 25, 1913.)

(Užbaigta).

Nepraėjo šimto metų, o "didžiausias isradimas" pasirodė labai vykusiu daiktu. Pirm kelerių metų viešųjų mokyklų mokytojai susižiavė Clevelande ir tarp kitko paskelbė pasaulini šitokių patirčių apie viešųjų mokyklų mokinius:

Kad vaikai neguodoja vyriausybės;
Kad neguodoja vyresniųjų ir išmintingesniųjų už save žmonių.

Kad nebuvo savo priedermių;
Kad yra linkę daugiau įsikoti smagumų ir savųjų reikalų patenkinimo, nekaip įžiūrėti tvarkos ir priedermių.

Bėda su viešomis mokyklomis yra ta, kad ten yra lavinamas vien protas, bet užmirštas lavinimas širdies, valios, charakteriaus. O charakterius gyvenime sveria daug daugiau, nekaip proto veikimas. Velionis John Pierpont Morgan dar taip neseniai pasakė Pūjo komisijai, kad savytariuose santykiuose žmonių charakterius reikšia daugiau, nekaip pinigai, nuosavybė, mokslas, vardas ir kitkas!

Amerikos viešųjų mokyklų netikumas — nepaisant garsių jų išgyrimų — yra pripažintas geriausiųjų mokytojų. Ne tai, kad jos būtų visai niekam netikusios arba vien tik pragaistų nešų visuomenei, — bet jos yra netikusios dėlto, kad joms trūksta labai svarbių jaunumėnės auklėjimo dalykų.

Viešose mokyklose trūksta doros auklėjimo. Tikros doros negali būti be tikėjimo. Viešose mokyklose tikėjimo nemokina — neįstabu, kad ir doros auklėjimo ten nėra.*

Taigi žmonės, kuriems rūpi netikėti išlavinti jaunumėnės protą, bet kurie nori prirengti ją prie visiško gyvenimo, steigiasi kitokias mokyklas, kuriose jaunumėnės galėtų gauti tokį pat mokslą, kokį randa viešose mokyklose, bet kurios gali gauti dar tai, ko viešose mokyklose nėra duodama. Nepatenkintieji viešomis mokyklomis žmonės stosi su kitokias mokslo įstaigas, kuriose yra lavinamas netik protas, bet dar priedams valia, charakterius, dora.

Kalbu apie tikybinės mokyklas, kurias stosi netik katalikai, bet ir protestantai, kaip antai luterionai, episkopai, o paskutiniu laiku ir presbyterionai.

Mums, lietuviams, atskira mokykla yra reikalinga dar dėl kitų priežasčių.

Viena, nenorime mes, kad mūsų vaikai ištautėtų, išsivadėtų tėvų palikimo, pamintų "ko kojų, kas mūsų širdžiai yra brangu. Mes norime, kad jie mokėtų gražiai lietuviškai, miltų savo tautą, būtų mūsų tikrais tėvynainiais, o ne renegatais. Nei lietuvių kalbos, nei lietuvių istorijos, nei tautos meilės jie neįmokys viešose mokyklose. Atpenk, jie randa tenai kitokią dvasią, priešingą mūsų tautiniams reikalavimams. Netoli įsikant, Chicagoje viešose mokyklose ateivių vaikai buvo atvirai mokiami neklusyti savo tėvų, niekinti jų kalbą, papročius — ir reikėjo tėvams padaryti smarkų protestą, kad šitokios užgaunantys tėvų širdis nesamoneis tapo išvartys iš mokyklų.

Antra, mes norime, kad mūsų vaikai būtų tokiais pat katalikais, kaip ir mes esame. Patyrimas parodo, jog padaryti vaiką geru kataliku, neužtenka to, ko vaikas išgirdo nuo motinos arba pasimokino, besirengdamas prie pirmosios Komunijos. Reikia, kad jis nuolat apie tikėjimą girdėtų, išmoktų jį mylėti ir branginti, ir galop, gyventi sulig tikėjimo prisakymu. Tam tikslui atsiekti neužtenka turėti savąją lietuvišką mokyklą — reikia dar, kad ji būtų katalikiška.

Trečia, nuo savo vaikų reikalaujame, kad jie būtų netik lietuviai ir katalikai, bet kad būtų dar karštais katalikais ir dorais šios šalies piliečiais. Kitaip tariant, reikia, kad tose mūsų steigiamose mokyklose būtų atsakomi mokytojai, — vadinasi, tokie mokytojai, kurie netik žodžiu, bet ir visu savo gyvenimu duotų ir įkvėptų mažutėliams norą gyventi teisingai, dorai, krikščioniškai. Tokiais mokytojais gali būti asmenys didelio pasivienimo ir labai doro gyvenimo. Kalbu čia apie seseris-vienuoles.

Trumpai imant, Amerikos lietuviai katalikai reikalauja tokių mokyklų, kuriose vaikai netik išmoktų to, ką gali išsinešti iš viešųjų mokyklų, bet priedams būtų išlavinti dorose, charakteriuje ir katalikų tikėjime. Neapsiriksime, pasakės, jog lietuviai reikalauja jokių mokyklų, kokias matome pas vokiečius, airius ir kitokius svetintautėlius katalikus.

Dabar pažiūrėsim kokiais mokyklais mes turime šioje valapoje Amerikoje.

Bet pirmą dirstu atkreipti gerbiųjų delegatų atydą į viešąjį apvertimą apsiėmimą tarp Amerikos lietuvių. Butent, lietuviai nori mokyklos (nenori jos užlaikyti). Tokiose senose ir delėse parapijose, kaip Shenandoah, Boston, Worcester, Elizabeth, Newark, Wilkes-Barre, Plymouth, Kingston, ir kitose lietuviškų mokyklų netik nėra, bet patys žmonės jų nenori. Įdomiausia, kad bent vienoje vietoje (kalbu čia apie Mahanoy City) lietuviai turi pasistatę gražią ir brangią mokyklą, bet savo vaikų bijosi į ją leisti mokyti. Visur kitur, kur randasi lietuviškos mokyklos, atsiranda jos ten arba dėlto, kad klebonas yra įvedęs jas su dideliu vargu arba kad vaskupijos įstatymai jų reikalauja (kaip yra, pav. Chicagoje).

Kiek man žinoma, šioje valapoje lietuviškų mokyklų Amerikoje yra 24. Užlaiko jas parapijos. Jei pridėsim prie jų dar mokyklą šv. Kazimiero vienuolyne, tai turėsime viso 25 mokyklų.

Sesios jų mokina vienuolė, priderančios į lenkų Nazaretiečių kongregaciją.

Keturiose — šv. Kazimiero lietuviškos Seseris;

Trijose — airės arba prancūzės Seseris;

Devyniuose — svietiški mokytojai (dažniausiai vargonininkai drauge su svetintautėmis mokytojomis)*.

*) Amerikos viešųjų mokyklų mokytojų suvažiavime San Franciscoje buvo išrinkta komisija išdirbimui programos doros mokini viešose mokyklose — bet mums programos matyti neteko.

*) Štai mokyklų sąrašas:

Nazaretietės mokina šiose mokyklose:

Chicagoje: šv. Jurgio, šv. Kryžiaus, Dievo Apveizdos, šv. Antano (Cicero), Westville, Ill.: šv. Petro ir Pauliaus; Pittsburg: šv. Kazimiero.

šv. Kazimiero Seseris:

Mt. Carmel, Pa.: šv. Kryžiaus; Philadelphia: šv. Kazimiero; Chicago: Visų Šventųjų; Waukegan, Ill.: šv. Baltramiejaus; (Ateinančiais mokslo metais jos paims savo globon Anšros Vartų mokyklą Chicagoje).

Dominikonės — Grand Rapids, Mich.

šv. Dvasios Seseris — Waterbury, Conn.; — Cleveland, O.

Svietiški mokytojai:

Chicago: Anšros Vartų (nuo ateinančių metų mokins šv. Kazimiero Seseris), šv. Mykolo

Spring Valley, E. St. Louis, Harrisburg, Ill., Homestead, Pa.

Esplan, Pa.; Baltimore, Md.; Brooklyn, Cambridge, Mass.

Mahanoy City'je ir Kenosha, Wis. lietuviai turi dideles mokyklas, bet jose savo vaikų nemokina.

Šito pranešimo tikslas nėra noras peikti arba girti kokias nors lietuviškas mokyklas. Taigi pasakau trumpai tik tai, kokią palyginti, augščiau stovi šv. Kazimiero seserų vedamosios mokyklos. Viena, jose yra visi aštuoni laipsniai, ko kitose mokyklose nematyti; antra, lietuvių kalbos mokymas eina jose kompetentiškiausiai; trečia, vaikams įpilama jose lietuviška dvasia; ketvirta, visokių dalykų mokymas yra vedamas taip gerai, kad krikščionių lietuvių mokykla stovi augščiau už viešąją. Pav. Mt. Carmelyje ir kitose vietose vaikas, išėjęs iš lietuvių mokyklos, patenka į augštesnį laipsnį. Ženklas tai, jog šv. Kazimiero Seseris, savo mokinius išlavina geriau, nekaip viešųjų mokyklų mokytojai.*

Dabar, suglaudus kruon viską, kas ką tik buvo paašikinta, išsina, jog:

Mokyklos priangačioms kartoms yra būtina reikalingos. Viešosios mokyklų mums, kaip lietuviams ir katalikams yra neatsakomos.

Amerikos lietuviams reikia steigti ir užlaikyti savas mokyklas. Amerikos mokyklų įsteigimas kliudo daugiausiai du daiktai: (1) pačių lietuvių priešingumas, kilusis iš nežinojimo ir savosios naudos nesupratimo, ir (2) gerų ir atsakomų mokytojų trūkumas.

Pirmąjį kliūtį gali pašalinti nuolatins įtikrinėjimas ir aiškinimas apie lietuvių mokyklų reikalingumą.

Antroji kliūtis pati savaime išnyks, jei lietuvių visuomenė remis ir šelpis šv. Kazimiero Seseris ir jeigu kiekviena lietuviška mokykla rūpintis gauti jas savo mokytojomis.

Gegužio 17, 1913.

Redakcijos Atsakymai.

Jonni Lieudanskui, Lewiston, Me.

Labai neišmintinga yra stovyti viską žinančiu. Tamsta vartoja protestonų bibliją ir išvedė, būk šv. Paulius atėmęs moterims balsą susirinkimuose, todėl esą, tikėjimas noris laikyti moteris vyrų vergijoje. Katalikai verčia graikų žodį "eklesia" ne "susirinkimu", bet "bažnyčia". Šv. Paulius turėjo omenyje ne bent kokį susirinkimą, bet krikščionių susirinkimą tikybiniais. Tuo būdu Tamstos argumentas visai nupuola. Velytumiame Tamstai mesti šalin visokius eicilistų rašalus ir pradėti skaityti rimtus veikalus. Daug nereikalingų daiktų tuojau išgaruotų iš Tamstos galvos. Rankraštį grąžiname atgal.

A. L. R. K. Federacijos Reikalai.

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. FEDERACIJOS III KONGRESO, LAIKYTO PITTSBURGE

Bir. 25 ir 26 d., 1913 m., PROTOKOLAS.

(Tas).

III. Posėdis.

Trečias posėdis atidaromas lygiai 3 p. m. Vedėjas skaito p. A. Gudaičio telegramą iš New Philadelphia, Pa. Priimta rankų plojimu. Atvyko J. M. kun. S. Čepanionis iš Homestead, Pa.

Atstovai tariasi kaslink B. Vaisnoros įnešimą pasiūsti šv. Tėvui telegramą. Įnešimas perėjo ir J. M. kun. J. Sutkaitis, kaip vietos klebonas, tapo įgaliojtas tai atlikti.

Skaitoma telegrama nuo J. M. kun. V. Karkausko ir p. J. Kovo iš Waterbury, Conn. Rankų plojimas.

J. M. kun. J. Misius iš Donora, Pa. laiko kalbą apie augštesniosios mokyklos įsteigimą. Augštesniosios mokykla, pasak kalbėtojo, yra būtina lietuviams reikalinga. Čia dviejų nuomonių negali būti. Jei stoka lietuvių visuomenei geros inteligentijos, tai turbūt dėlto, kad mes ligisil neturėjome tokios mokyklos įsteigę. Stoka gi inteligentų negatyviai veikia į mūsų visuomenės gyvenimą. Kalba padarė didelį įspūdį į Kongreso atstovus. Tęsiasi įnai 18 min.

Po J. M. kun. J. Misiaus kalbą imta svarstyti tautos išdo reikalai.

Kas tai yra tautos išdas, kaip jį įkurti, plačiai aiškina J. M. kun. Pr. Serafinas, patsi Kongreso vedėjas. Irlandija gavo autonomiją aštuonias tautos išdo, kuri irlandiečiai rėmė kiek galėdami. Visi irlandiečiai kasmet aukodavo tautos išdo metnaso vienos dienos uždarbi. Tokių būdu tautos išdo gana trumpa.

Vienas vaikas buvo pavartytas iš šv. Kazimiero mokyklos Philadelphiaje, už prasikaltimą. Toje mokykloje jis buvo ketvirtame skyriuje, bet nuėjęs į viešąją mokyklą tapo priimtas į septintąjį skyrių!

Kas tai yra tautos išdas, kaip jį įkurti, plačiai aiškina J. M. kun. Pr. Serafinas, patsi Kongreso vedėjas. Irlandija gavo autonomiją aštuonias tautos išdo, kuri irlandiečiai rėmė kiek galėdami. Visi irlandiečiai kasmet aukodavo tautos išdo metnaso vienos dienos uždarbi. Tokių būdu tautos išdo gana trumpa.

Vienas vaikas buvo pavartytas iš šv. Kazimiero mokyklos Philadelphiaje, už prasikaltimą. Toje mokykloje jis buvo ketvirtame skyriuje, bet nuėjęs į viešąją mokyklą tapo priimtas į septintąjį skyrių!

Kas tai yra tautos išdas, kaip jį įkurti, plačiai aiškina J. M. kun. Pr. Serafinas, patsi Kongreso vedėjas. Irlandija gavo autonomiją aštuonias tautos išdo, kuri irlandiečiai rėmė kiek galėdami. Visi irlandiečiai kasmet aukodavo tautos išdo metnaso vienos dienos uždarbi. Tokių būdu tautos išdo gana trumpa.

Vienas vaikas buvo pavartytas iš šv. Kazimiero mokyklos Philadelphiaje, už prasikaltimą. Toje mokykloje jis buvo ketvirtame skyriuje, bet nuėjęs į viešąją mokyklą tapo priimtas į septintąjį skyrių!

Kas tai yra tautos išdas, kaip jį įkurti, plačiai aiškina J. M. kun. Pr. Serafinas, patsi Kongreso vedėjas. Irlandija gavo autonomiją aštuonias tautos išdo, kuri irlandiečiai rėmė kiek galėdami. Visi irlandiečiai kasmet aukodavo tautos išdo metnaso vienos dienos uždarbi. Tokių būdu tautos išdo gana trumpa.

Vienas vaikas buvo pavartytas iš šv. Kazimiero mokyklos Philadelphiaje, už prasikaltimą. Toje mokykloje jis buvo ketvirtame skyriuje, bet nuėjęs į viešąją mokyklą tapo priimtas į septintąjį skyrių!

Kas tai yra tautos išdas, kaip jį įkurti, plačiai aiškina J. M. kun. Pr. Serafinas, patsi Kongreso vedėjas. Irlandija gavo autonomiją aštuonias tautos išdo, kuri irlandiečiai rėmė kiek galėdami. Visi irlandiečiai kasmet aukodavo tautos išdo metnaso vienos dienos uždarbi. Tokių būdu tautos išdo gana trumpa.

Vienas vaikas buvo pavartytas iš šv. Kazimiero mokyklos Philadelphiaje, už prasikaltimą. Toje mokykloje jis buvo ketvirtame skyriuje, bet nuėjęs į viešąją mokyklą tapo priimtas į septintąjį skyrių!

Kas tai yra tautos išdas, kaip jį įkurti, plačiai aiškina J. M. kun. Pr. Serafinas, patsi Kongreso vedėjas. Irlandija gavo autonomiją aštuonias tautos išdo, kuri irlandiečiai rėmė kiek galėdami. Visi irlandiečiai kasmet aukodavo tautos išdo metnaso vienos dienos uždarbi. Tokių būdu tautos išdo gana trumpa.

Vienas vaikas buvo pavartytas iš šv. Kazimiero mokyklos Philadelphiaje, už prasikaltimą. Toje mokykloje jis buvo ketvirtame skyriuje, bet nuėjęs į viešąją mokyklą tapo priimtas į septintąjį skyrių!

Kas tai yra tautos išdas, kaip jį įkurti, plačiai aiškina J. M. kun. Pr. Serafinas, patsi Kongreso vedėjas. Irlandija gavo autonomiją aštuonias tautos išdo, kuri irlandiečiai rėmė kiek galėdami. Visi irlandiečiai kasmet aukodavo tautos išdo metnaso vienos dienos uždarbi. Tokių būdu tautos išdo gana trumpa.

Vienas vaikas buvo pavartytas iš šv. Kazimiero mokyklos Philadelphiaje, už prasikaltimą. Toje mokykloje jis buvo ketvirtame skyriuje, bet nuėjęs į viešąją mokyklą tapo priimtas į septintąjį skyrių!

Kas tai yra tautos išdas, kaip jį įkurti, plačiai aiškina J. M. kun. Pr. Serafinas, patsi Kongreso vedėjas. Irlandija gavo autonomiją aštuonias tautos išdo, kuri irlandiečiai rėmė kiek galėdami. Visi irlandiečiai kasmet aukodavo tautos išdo metnaso vienos dienos uždarbi. Tokių būdu tautos išdo gana trumpa.

vaitė laikraščiuose agitacijinis straipsnius.

Atstovai, parvykę namo, turi paašikinti apie tautos fondą, jo tikslą, svarbą, apie reikalingumą šelpiti. etc.

Kongreso vedėjas posėdį pertraukia 10 minutų.

IV. Posėdis.

Ketvirtas posėdis atidarytas 5.10 p. m.

J. M. kun. J. Sutkaitis prašo atstovus atvykti į koncertą. Antkraktę busianti Dr. A. Graičiuno prakalba. (Prakalbos tečiaus nebuvo — Sekr.). Po prakalbos busias aukų rinkimas tautos išdo (Jokių aukų rinkimo nebuvo — Sekr.). Koncerto pradžia 8 val. vak.; vieta: — ta pati salė.

J. M. kun. A. Jurgutis klausia kaip bus su tautos išdo komisijos išdėdinku. J. M. kun. A. Kaupas: Komisija gali turėti iš savo tarpo nuosavų išdėdinką, nuosavų sekretorių..., bet išdas visgi privalo būti po globa centralio išdėdinko.

J. M. kun. T. Žilinskas įneša: kad kiekvienas Federacijos pasiturintis sąnarys privatiškai šelpytų Lietuvoje Fondą: 100, 100,000, ir kad Federacijos Kongresas paskirtų į tą fondą po 100 r. "Žiburin", "Rytui" ir "Saulėi". Įnešimas priimtas.

Eina svarstymai apie mokyklas.

J. M. kun. Sutkaitis aiškina, kad Lietuvoje išleisti žemomoms mokykloms vadovėliai Amerikos lietuvių mokykloms netinka.

J. M. kun. T. Žilinskas pataria paklausti Lietuvių Mokslo Draugijos, ką ji yra padariusi bei ką mano daryti su tais pinigais, kurie buvo renkami 1909 m. vadovėlių fondui ir kurie liko jai pasiūsti. Patarimas vienbalsiai priimtas. J. M. kun. A. Kaupas: lietuvių amerikiečių suvestaisiais pinigais L. M. Dr. išleido Gabrielio "Geografiją", kufoje patilpė nemaža klaidų. Nuo to vadovėlio išleidimo liko dar apie 400—500 rub.

P-nas K. Krušinskas: papasakoti, kad L. M. Dr. iš tų pinigų, kuriuos apturėjo nuo Amerikos lietuvių, paskirtų premiją tam, kas parašytų Amerikos lietuvių mokykloms tinkamą vadovėlį.

J. M. kun. T. Žilinskas: Reikalaujau pakuotų pinigų iš L. M. Dr. atgal būtų negražu.

P-nas K. Krušinsko įnešimas priimtas.

6 p. m. posėdis pertrauktas iki rytdienos 9 a. m.

Kongreso Sekretoriai:

P. Lapelis,

Kun. M. Kazėnas.

(Toliaus bus)

PITTSBURGE, PA.

Komisija, skirta L. R. K. A. Federacijos seime, suorganizavimui Lietuvių-Motėrių, Sąjungos, laiki savo posėdį 17 liepos š. m.

Nutarta parašyti ir paskelbti laikraščiuose projektą busimajai organizacijai, ne vėliau rugsėjo mėnesio š. m.

Paskelbus projektą, komisija imsis organizavimo darbo.

Kadangi projektą Sąjunga visų Lietuvių motėrių, taigi tikimės, kad dabartinės, jau esančios motėrių organizacijos bus sąjungos sakomis.

Norėdami žinoti, kaip toli nužengta motėrių jau esančių organizacijų, butume labai dėkingi, kad pasiūstų kiekvieną jų savo konstituciją, kas prigilbėtų komisijai suprast dvasią, gyvuojančių lietuviškų motėrių organizacijose ir pasidirbtų projektas tam tinkamoje dvasioje. Konstitucijas galima siūsti antrąją pėlės A. M. Sutkaitės, 2200 Carson St., S. S. Pittsburgh, Pa.

A. M. Sutkaitė,

J. G. Milianovskas,

Kun. J. Vaisėnas.

MOKYKLŲ KOMISIJOS RAPORTAS.

Išrinktoji Pittsburgo Kongreso komisija jau parupino programą lietuvių mokykloms Amerikoje. Sustatyta programa užima 36 puslapius rašomosios mašinelės raštu ir negali būti paduota šita "Drauge". Jei atsi-

rašyti, skiemienų ir trumpų žodžių mokinti iš tam tikslui atspandintų lapų ir iš rašomosios lentos. Trumpi žodžiai ir sakiniai. Po kokio mėnesio duoti knyga: "Kas skaito rašo — duonos neprašo".

Šitame skyriuje reikia išmokinti atmintinai keletą eilučių; vardus dienų ir mėnesių ketvėnškai; skaitliuoti lietuviškai.

Pirmas skyrius. Vartoti "Pradžiamokslį"; pereiti iki 60 pusl.

Antras skyrius. Pabaigti "Pradžiamokslį".

Trečias skyrius. "Vaikų žvaigždutė" iki 50 pusl. Damijonaičių gramatikos pirmoji dalis ir antrosios iki 23-am paragrafui.

Ketvirtas skyrius. "Vaikų žvaigždutė" iki pabaigai. — Damijonaičių gramatika — antroji dalis iki Skaitvardžių. — Prano Lietuvos Istorija iki pirmųjų Lietuvos kunigaikščių.

Penktas skyrius. "Mūsų Dirva" iki 50 pusl. — Gramatika: nuo Skaitvardžių iki 60 paragrafui. — Prano Istorija: Antroji dalis iki Didžiųjų Kunigaikščių gadynei.

Šeštasis skyrius. "Mūsų Dirva" nuo 50 pusl. iki antnam skyrui ant 92 pusl. — Gramatika: Veiksmadžios iki 71-am paragrafui. — Lietuvos Istorija: Didžiųjų Kunigaikščių gadynei iki ketvirtam skyrui.

Septintasis skyrius. "Mūsų Dirva" antroji dalis iki 134-am pusl. — Gramatika: dalių pabaigai ir sintaksė iki 102-am paragrafui. — Lietuvos Istorija: Ketvirta dalis. Lietuvos galybė.

Aštuntasis skyrius. "Mūsų Dirva" iki pabaigai. — Damijonaičių gramatika iki pabaigai. — Lietuvos Istorija: Lietuvos nuopuolimas ir visos istorijos pakartojimas.

Per visą laiką eis mokymas vis sunkesnių ir sunkesnių eilių ir pasakų, kompozicijų rašymas ir tt.

Šitokia programa yra priimta šv. Kazimiero Seserų mokyklose. Angliško skyrus čia nepaduodame; pabrėžiame tik tai, jog ji yra truputį platesnė už Chicago viešųjų mokyklų programą.

Komisija:

Kun. F. B. Serafinas,

Dr. A. L. Graičiūnas,

Kun. A. Kaupas.

PEOPLES BANK

Kampas Ashland ir 47-los gatvių

Kapitalas ir pėrviršius \$550.000

Turtas suviršum 5 mil. dol.

Padek pinigų bankon, kuri yra atsakanti ir iš kur gali atsiimti ant kiekvieno pareikalavimo. Pradek pas mus taupinti, mes mokame 3 nuosimčius metams. Tu gali pradėti taupinti pas mus su vienu doleriu. Siūndame pinigų Lietuvai pagal žemiausią kursą. Šipkortes parduodame į Europą ir iš Europos tik ant geriausių linijų. Jei tu turi kokius brangius popierius, nelaikyk namuose, bet nusisamdyk saugę dėžutę pas mus. Kaštos tau tik \$2.50 metams, arba 5 c. savaitėi. Darome visokius popierius, doviernastis, dokumentus ir užtvirtinam Rusijos konsuli, parupinam važiuojantiems į krajų pasportus.

Ši Banka yra po Valstijos priežiūra su ganėtinu kapitalu

PEOPLES STOCK YARDS

STATE BANK

Ashland Ave. cor. 47th St., - Chicago, Ill.

PEOPLES STOCK YARDS

STATE BANK

Ashland Ave. cor. 47th St., - Chicago, Ill.

PEOPLES STOCK YARDS

STATE BANK

Ashland Ave. cor. 47th St., - Chicago, Ill.

PEOPLES STOCK YARDS

STATE BANK

Ashland Ave. cor. 47th St., - Chicago, Ill.

PEOPLES STOCK YARDS

STATE BANK

Ashland Ave. cor. 47th St., - Chicago, Ill.

PEOPLES STOCK YARDS

STATE BANK

Ashland Ave. cor. 47th St., - Chicago, Ill.

PEOPLES STOCK YARDS

STATE BANK

Ashland Ave. cor. 47th St., - Chicago, Ill.

(Tąsą nuo 3-čio puslapio)

Socialistų vertybės teorijos išdėstytos aiškiai ir pavyzdinai. P. Coler'is paduoda praktikos klausimų, kuriuos socialistams sunku išspręsti. Kiekvienas klausimas turi būti socialistų tvarkoje išspręstas visuomenės balsais. Imkime tik vieną klausimą. Boris Humpniakas dirba sunkų darbą geležies kelyje ir nesuaplauna... dėklo. Reginaldas Carnegie gi, sėdi vėsiame ofise, diktodamas laiška raštininkui... Draugas Carnegie aiškina draugui Humpniakui, jog Carnegie darbas yra visados tik valdyti ir įsakinėti, ką galima atlikti ofise, o Humpniako darbas yra rankų darbas... Draugas Humpniakas to negali suprasti. Jisai sako, jog visi vyrai turi dirbti iš eilės kelyje ir paskui ofise. Balsuokime apie tai. Visi kelyje balsuoja už Humpniaką, o tik vienas balsas pasirodė už Carnegie. Carnegie imasi už kelyje darbo, bet nepraprie jo — nepajiegia visko atlikti, taigi apverčia kataliką su įkaitusia geležimi. Tuo tarpu draugas Humpniakas eina ofisą, užsidėga cigara ir užmiršta duoti paliepimą; rezultate, kelyje atsistoja liepsnos. Darbas gauna tai, ką pagamino. 'Revolucija' užbaigta; iš kelyje nėra jokio pelno" (pusl. 231). "The Eel. Review, No. 4, 1913.

Taip antrasis aiškina socializmą praktikoje.

Coler'o knyga perskaityti verta bent kokiame žmogui. Nė vieną iškilę jį galėtų atvesti ant tikrojo kėlio.

Aleph M-tis.

Laikraščių Apžvalga.

"LIETUVIŲ TAUTA". L. Mokslo Draugijos Raštai. Knyga II, Dalis 2. Vilnius, 1913.

Adalbertas Šrba (ne lietuvis, moravietis) nurodo iš lietuvių ir latvių pasakų vartojimus lietuvių kalboje hyperboles, geografijos terminus ir konjunktivo lytis.

D-ras P. Avizionis rašo apie akių ligas (trachomą) Lietuvoje, nurodo priežastis mūsų žmonių aklybės ir pabaigoje duoda keletą praktinių patarimų apsigynimui nuo limpančių akių ligų.

Martynas Yčas piešia evangelikų reformatų parapijų tvarką Lietuvoje (seniau ir dabar). Rašo jį, kaip protestantai žiūri į kunigą, kokių laikosi bažnyčios tvarkymo teorijų — ir paduoda kokios tvarkos Lietuvos protestantai laikėsi pirmiau ir kokios priima šioje valandoje. Lietuvos protestantų bažnytinė tvarka nieku nesiskyrė nuo kitų šalių protestantų tvarkos — vat, tokios tvarkos geidžia krikščionys vietose ir Amerikos lietuviai katalikai.

Kun. M. Gustaitis plačiai ir išsamiai aprašo kun. Antano Tatarės gyvenimą ir darbus. Kun. Tat. buvo pirmutinis Suvalkų gubernijos lietuvių švėtas, todėl kiekvienam jį domu susipažinti ir su pačiu švėtu ir su jo įtaka ir lietuvių tautinį judėjimą. Svarbi tai studija.

Augustinas Janulaitis duoda mums naujais doku-

mentais ir sąžiningais tardymais apsviestus Simano Daukanto gyvenimą, darbus ir vargus. Iš šito straipsnio atsiziname daug ką naujo apie mūsų tautinio judėjimo, taip sakant, tėvą. Randame ne vieną seną paklaudą atitaisyti, ne vieną šyiesos spindulį ant Daukanto gyvenimo užmestą. Yra tai pirmutinė autoritėtinė Daukanto biografija. Pasirodė jį ir atskiroje knygoje.

P. Leonas ragina taisyti liepauvių papročių teises, nes "rasime tarp jų ir tokių, kurie padės mums suprasti mūsų tautos pažinimą ir dvasią... papročių teisę žinoti dažnai reikalinga ir naujus įstatymus leidžiant". Su p. Leonu nesutinka A. Janulaitis, kuris daro šitokias išvadas: "Lietuvių papročių teisės nėra, yra vien įpročiai, kurie neturi juridinės vertybės, papročių gi teisės — tai užliktės tarp juristų burtas, pačių įstatymų palaikymas". Todėl, p. Jan. nuomone, išdirbinėti tam tikros programos papročių teisės rinkti, esą negalima.

Pabaigoje aprašytas IV-asis visuotinis L. Mokslo Draugijos susirinkimas ir paduotas Draugijos narių sąrašas. Viso 1911—12 m. Draugija turėjo 565 narius, iš jų 9 pagarbos narius, 10 narių korespondentų, 5 narius bendradarbius, 2 narių labdarius — likusieji buvo tikrieji nariai.

DRAUGIJA, No. 76, 1913 m. Jonas baigia šiam. "Draugijos" numeryje savo giliai filosofinį traktatą: "Pasaulio Procesai". Profanai šio šio rašto nėra reikalo skaityti — vistiek jo respuarai.

Visuomenei daugiau įdomesni yra Petro R.: "Kunigas daktaras Antanas Civiškas" ir A. Jakšto: "Subjektivizmas: katalikiškoje publicistikoje". Pirmame straipsnyje nupieštas palankiais žodžiais kun. Civ. po budis ir surašyti jo raštai; antrame — A. Jakštas stoja į ginčus su "Vilties" rašytoju J. K., kuris pagimdė tiek daug trukšmo mūsų spaudoje savo užsiuolimu ant lietuvių katalikiškosios moksleivijos, prikišdamas jai tokius pat žemus norus ir tokią pat negarbingą taktiką, kokia atsižymi pirmieji jaunuomenė. Šitos apžvalgos rašytojui rodo, kad už p. J. K. nuomones per daug ginčų sukelta — tiesiog nuvažiuota prie tokių daiktų, kurių p. J. K. savo minėtame straipsnyje "Viltje" visai nei nenorėjo kelti. Per daug rimtai paimta žodžius rašytojo, kuris turi savotiškas nuomones apie krikščionybę ir, kaip rodosi, slaptinai turi daugiau užuojautos pirmiejiems, nekaip katalikams. Tečiau A. Jakšto raštas yra labai įdomus. Jo svarbos nesumažins nei ilgas ir gabi surašytas J. K. atsakymas "Viltje".

Tečiau kalbininkams ir rašytojams įdomiausi bus K. Bugos straipsnis: "Dėl mūsų rašybos". Straipsnį daro įdomesniu dar dažni "Draugijos" redakcijos prieštariai, kuriuos paduoda Bugos nuomonių kritika. Tokie raštai ir tardymai greičiau mūsų kalbą ir rašybą nustalys — the summation devoutly to be wished, kaip sako Hamletas.

Be to randame šiame numeryje Vaitkaus neilgas eiles: "Mislė", "Vaikų auklėjimo" tęsimą (įdomus studijus — mokytojam), "Bibliografija ir Kritika", ir kelis mažesnius dalykėlius.

Petras Lapelis. Katalikiškosios Moksleivijos "Tikiu".

(Tąsą. Žiūrėk "Dr." No. 27.)

daug gilesnių protų, kaip patis laisvamani, — o platindami laisvamanybą, didžiausią, atsi-prašant šio amžiaus kvailystę, neišlaikančią jokios rimtos kritikos. Laisvosios minties (ap-skritai imant) pasekėjai nėra ir negali būti tikrais mokslo vyrais bei naudoties visuomenės veikėjais, nes nenori va-duotis ir nesivaduoja taisiais principais ir neatmainomais motyvais, kurie yra neatbutinai reikalingi suradimui tikros tiesos, vienieties gyvenimo esmės; nes jiems valia apie viską ir kaip nori traktuoti, net apie dalykus, apie kuriuos visai nieko nenusimano, (niekas negali jo priversti, kad jis imtų dylkų, kaip, taip, kaip šis yra, nes, an-trap vertus, jis nebūtų laisva-manis). Laisvamani ir yra linke taip daryti. Pav. mėgsta daug šnekėti apie religiją (ko visai neapraktuoja ir nenori praktikuoti), apie Dievą, sielą etc., apie ką tankių-tankianisai neturi nei elementariškiausio su-pratimo. Tuo tarpu tie daly-kai, logika remiantiesi priklauso išimtinai nagrinėti specialis-tams, t. y. teologams, o kitiems remties tygi tvirtinimais, — taip kaip matematiką — matematikams, istoriją — istorikams (visai be-šališkiems), astronomiją — as-tronomams etc.

Jau sakiau, kad laisvosios min-ties pasekėjai nėra mokslo vy-rai. Ir teisybė. Nes mokslas juk nemėgsta, kad kas jį trak-tuotų, kaip tinkamas, kad kas e-mės iškraipinėtų jo aksioma-tus, kad neprisi laikytų vienos ir tos pačios visiemis logikos įvai-rinose išvedžiojimuose... Žino-me gerai, kad jei nekvašina sau daug galvos apie tariamo da-lyko teisybę, visokios esmės tik-slumą. Šiūpas pasakė, kad žmo-gus iškrituliojo iš beždžionės,

kad visokia galybė atsirado iš protoplazmos akvėjų, na ir at-likta ktrakis! O nežino, kad tikras mokslas (savėje bešališ-kiausias ir reikalaujantis bešališ-kiausio žmogaus jojo traktavi-mui; šliupas gi yra didžiau-sias materializmo fanatikas; ta-tai, vienašališkiausias. Kaip to-kių katalikų doktrinas bei jų jų nuomones visai pasmerkia į nie-ką neatsižvelgdamas) iš tokio savo sunaus tik juokiasi... Bet tiek to. Mės prie jų nieko ne-turėtume, jeigu mus neužgau-liotų, jų neniekintų mūsų nuo-monių bei įsitikrinimų. Štai pav. į mane, kaip "lietuvių Vilties" pirmininką, rašo p. J. Smelstoriū: "Mielai sutik-tumėm siuntinėti savo laikraštį (mat buvome prašę veltui siu-ti mums "Laisvąją Mintį", nes norėjome turėti lietuvių "pirm-eiškosios" moksleivijos organą "Jaunimo Sapnus"), bet ka-dangi tamstų draugijos sąnariai yra kandidatai į kunigus (Tas ne-teisybė. Daugumas dar tabelan-ko kolegija, ir nevisi žada eiti kuniguosna. P. Lap.), prieš ku-riuos mes kovojame, kaip pa-laukančiuosius žmonių protus prietarių ir burtų pančiuose (Ma-no pabrūkta. P. Lap.), todėl "Laisvąją Mintį" galėsime siu-ti tik gavę prenumeratos už-mokestį, kuri išneša \$2.00 ir me-tus". Tai autentiški žodžiai. Iš-to išplaukia didelė panika ei-nančiųjų ne sulys jų nuomones, — tai viena; antra, nėra logi-kos — pavydai "šviesos" ir "kul-tūros" tiems, kuriuos mato ei-nant "prietarių" ir "burtų" ke-liais... Žodžiu — laisvamany-bė, manau, tik tiems tėra gera, kurie nenori taikintis prie jo-kio tikrų normų nei etikos, nei logikos, nei pagalios apskritai mokslo. Todėl ir nestebėtina, kad religijiniai žmogės, pripa-žindami Dievo esimą ir eidami pagal Jojo apreiškų tiesų, iš-dirbą geriau protų ir valia ir iš-vuomenėje tampa įžymiausiai-siais. Laisvamani, kovodami su Die-vo, su religija, tas dieviškiasis tiesas atmeta; tetai, negali taip

augštai iškilti, nes pradėdama ne iš to galo, nes toksai jų jų dar-bas neturi pozityvės prasmės. Tečiau mės per toli nukrypome nuo temato. Apie laisvąją min-tį, josios ypatybės ir vertę pa-kalbėsime atskirame straipsny-sie. Tuo tarpu grįškime atgal, kame kalbėjome apie katalikų religiją, kaip apie praklinų žmo-gaus gyvenimo veiksnį.

(Toliaus bus)

Patėmijimas.

Pirmievių vaisiai, kuriuos jie ga-mina mums katalikams.

26 "Kataliko" numeryje užti-kau straipsnį apie Škotijos lietu-vius. Tenai net pats "Katali-ka" susibridino. Mat, Škotijos laikraštukas "Rankpelnis", pa-jutęs, kad žadama aukų parinkt "Saulės" namams Kaune, išplu-do tuos namus, kurie dar nėra užbaigti, "Saulės" draugiją pa-vadino švietimo slopintoja Lietu-voje, lietuvių mulkintoja, tamsin-toja. Tur but "Rankpelnis" už-miršo, kad valgo duoną iš tų pačių rankų, kurios ir jam su-moka šilingus. Kokį gi jis duoda švietimą? Gal neiktų, kaip ir jo pirmtakunai — maistą kelia prieš-tikijimą. Visa Lietuva džiaug-siasi iš "Saulės" įstaigų, tik ke-li anot "Kataliko", pramuštgal-viai liudi ir pamatus taikosi ar-dyt. Namų vieta taip patogi, prie pat plento į Janavą, gal bus netoli verstas nuo didžiosios mie-sio gatvės (Nikolajevskij pros-pekto), ant kalno aukštes, po de-šenei sodelis, ir jame statomi "Saulės" mokyklos namai. Kuomet ten jais gėrėjaisi, jau buvo poženiniai kambariai išvartyti. Kad mus tas Tautos turtas bus gatavas, tartum jis bus viso Kau-no sargu. Čia tuojau po kairai, rodos po kory, matyt visa gražio-jai dalis naujo miesto. Po dešine, pagal Nemuno, sena dalis, o pa-džia namai, rodos pasiręgs šokt-er Nemuną ir paimt į savo glė-bį Aleksofą. Džiaugiasi žmo-gaus širdis, pamačiusi tokius ge-rus darbus — ir šia mūsų širdis

džiaugiasi. Bet kas darosi pas mus Amerikoje? Nueisi kur į garsų vyrų prakabas ir ką tenai išgirsi? Nuo tokių "mokyty" vyrų pirmiausiai išgirsi visokių pliovinčių ant katalikų tikėjimo ir kunigų, šmeižimą savo brolių, ir tt. Kas visuomenę yra nau-dinga, tai jie perstatą blogu, o kas kenksminga, tai geru; kas atrodo keisčiausias, tai, kad pa-matę knygą, išleista iš katalikiš-kos spaustuovės, neskaito jos, nei jos vardo nepažinūrė, meta į šalį ir visai pašiepia, o tokias giria, kur randasi visokių blė-vizgojimų. Tai tokią "šviesą" skleidžia mūsų "šviesuoliai". Jie ir priešinasi "Saulės" mokyk-loms.

DR. K. DRANGELIS
DENTISTAS
VALANDOS: nuo 9 ryto iki 9 vakaro
Nedėliomis sulys sutarimo
3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO
Priešai oševio Banko.

28 metų senas laikraštis
VIENYBĖ LIETUVNIŲ
EINA KAS SEREDA, BROOKLYN, N. Y.
Ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metams tik \$2.00; pusel metų \$1.00. Užrubežiuose: metams \$3.00; pusel metų \$1.50.

RAŠYJ ADRESU:
J. J. Paukzatis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

R. H. Morgan
Išdirbėjas. Ke-purių, Kukardų, Vėliavų, Antspau-dų, Šarpy ir ki-tokių tam pana-šių dalykų.
Reikalauk Kata-ligo.
13 N. Main St.,
SHENANDOAH, PENN'A

Literatūros Zinėlės.

Naujas laikraštis.

Vilniuje pradėjo eiti naujas dvisavaltinis medicinos, veterinarijos, farmacijos ir gamtos laikraštis vardu: "Medicina ir Gamta". Laikraštis skiriamas vien profesionalams. Prasti skaitytojai jo nesupras. Pirmame numeryje randame d-r P. Avizionio straipsnį: "Trachomos išsiplatinimas Mažoje ir Didžioje Lietuvoje", d-ro Launiausko: "Ar adenoidai turi sąryšį su onenizmu?", d-ro Domaševičiaus: "Iš ginekologijos skyriaus", S. Matulaičio: "Nuomario gydymas bromu", ir K. "Bibliografijos" skyriuje pagirti d-ro A. Graičiuno raštai: "Sveikata" ir "Užsikrečiamos ligos", bet nupeikti pavartota juose terminija.

Velyjame naujam laikraščiui, kad kuodaugiausia naudotų mūsų gyventojams ir gamtininkams.

Uždraudė leisti "Pasiuntinį".

Ėjęs iš Radviliškio, Kauno gub., evangelikų refor-matų organas "Pasiuntinys" tapo sustabdytas Kauno gubernatoriaus.

"Saulės" jubiliejinis numeris.

"Saulės" No. 60 išėjo du sykių didesnis. Yra tai jubiliejinis numeris, nes šimet sukako 25 metai nuo "Saulės" leidimo. Randame eilių, pesveikinių, an-gliškai surašytą "Saulės" istoriją ir paveikslėlių: a. a. D. T. Bačkansko, "Saulės" įsteigėjo, jo kapo, dabartinės laikraščio valdybos ir T. Astrausko. Prie progos ir "Draugas" siunčia Mahanoy Cityjės laikraščiu savo lin-kėjimus — ypač linkėjimus pataisyti savo kalbą ir stat-rašą.

Invairumai.

PASVEIKINIMAS.

Kun. V. Dargio vardadienyje, 19 Liepos, 1913.

Kiek dangiškų kunų erdvėse skrajoja,
O artistui — dainui su rankomis ploja,
Kiek bičių pasaulį, kuriuose akučių,
Kiek skruzdžių skruzdynė ir jame skylučių,
Kiek vandens lašelių tamsiam debesyje,
Ir smilgių smiltelių juos pakrastyje,
Kiek lapų ant medžių ir šakų, šakučių,
Kiek pakštis skrajodams padaro vingučių,
Tiek metų gyvenkie, mielasai Vincuži,
Sveikatoje ir laimėj tikrasai drauguži!
Platinioje dorybė ir Tėvynės meilė,
Pašvėsk jėgas savo, nepamišk ir daile
Pakelti į augstį, nes tai garbė didi,
Kurios mūsų priešai neveniam pavydi.
O kada pajusi, kad jau spėkos silpsta
Gyvenimo saulė vakarop jau leidžias,
Giltinė su dalgii ten, už durų, beldžias,
Nenusimink drauge! nuopelnai nedingsta,
Gerų darbų savo karstan neįdėsi,
Bet Tėvynės sunus su jaisiais auklėsi, —
O jie, atsiminę dorybes brangiausias,
Neš ant tavo kapo gėles gražiausias.

Nufilės Antanas.

Chicago Title & Trust Co.

69 W. Washington Str.
CHICAGO, ILL.

Makes Abstracts of Title

Guarantees Titles to

Real Estate

Transacts a General

Trust Business

Assets exceed \$8,000,000.

Harrison B. Riley, Pres.,

A. R. Marriet, Vice Pres.

Wm. C. Niblack, Vice Pres.

And Trust Officer.

J. A. Richardson, Vice Pres.

Wm. R. Folsom Treasurer.

J. M. Dall, Secretary.

Geras aptarnavimas mus augins.

Merchants Banking Trust Co. turto užaugimas \$103,000 per vienus metus — nuog Gegužio 3 d. 1912 m. iki Gegužio 1 d. 1913 — rodo, kad mūsų banko populiariškumas auga.
Turt. geg. 3, 1912 — \$751, Turtas geg. 1 d. 1912 m. \$751,192.63
Turtas gegužio 1 d. 1913 m. 854,209.58
Turto užaugimas per vienus metus 103,016.95
Mēs galime perkeisti Jūsų čekį į svetimų žemių pinigų Mēs galime pageltbėti Jūsų reikalams.
Mēs galime pageltbėti Jums nusipirkti nusavybę.
Mēs galime daug pageltbėti mūsų depozitoriams.
MERCHANTS BANKING TRUST CO.
Wahany City, Pa.

Lietuviškųjų Svento Kazimiero Seserų Seminarija CHICAGOJE.

Vienuolynė yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių skyrių pradinė mokykla ir augstoji mokykla (High School). Lietuviškosios Seserų prima pas save mergaites mokiniui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguliškiojo mokslo, arba ir atskirum, yra mokinama: muzika, pašymas, siuvinėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. FIGUS UŽLAIKYMAS.
Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės šiuo antraštu:

**Mother Superior,
St. Casimir's Seminary,
6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.**



A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DUODA čekių knygeles, su kuriais tai čekiais ga'ite apmokėti algas, bilas ir visokias kitas išmokėstis. Čekiai yra geriausias, praktiškiausias ir lengviausias būdas vedimo kantoles biznyje. Jokis biznizorius be bankos čekių šiadien negali atsikandiai savo biznį vesti.

PRIMA pinigų taupinimui ir moka 3 procentą metams.

SKOLINA pinigų pirkimui namų ir lotų Chicago mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus.

PERKA ir parduoda **BONDSUS** nešančius 4, 5 ir 6 procentų. Atminkit kad į Bondsus įdėti pinigai yra saugesni negu bankoje laikomi ir neša didesnį procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicago iš kolektoja jų pinigų paliktus kitose bankose.

ISMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų, taip pat ir pinigus visų kitų viešpatysčių.

SIUNČIA pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda šifortas ant visų linijų.

PADARO Dovievrenastis. Affidavitus ir visokius kitus rejejaliskus raštus ir užtvirtina juos pas Rosijos konsuli, ypač paspor-tus važinjoantiems Rosijon, Lietuvon.

PARSAMD Bankines Skryneles (Boxes) saugiausiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieti.

ŠITA BANKA yra jau 20 metų sena, įsteigta 1893, ir per teisin-gą, praktišką ir atsargų reikalių vedimą išaugo į žymę institu-ciją. Todėl, turinti kokius nors bankinius reikalus, kreipkitės į šią Banką, o jie bus geriausiai išpildyti.

BANKOS VALANDOS.

Utarinkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vak.
Panedėliais, Seredomis ir Pėnytomis nuo 8 ryto iki 6 vak.
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Kam teisi buti Chicago) iš tolimosios miesto neužmirškite apsilankyti ir mūsų Banko.



Sveikata Auga!

Kaip išmintingas UKININKAS PATAIKO į TINKANČIA DIRVĄ PASĖJĄ: kurl gra-žiai sudaryta, pulkaianga ir gausus vaisius at-nesa. TEIP SUMANUS PROFESIONALISKAS DAKTARAS, pažįsta gerai ligų, priklaiko atskan-dinai laikantis prie visų tų nesveikųjų, slėp-čių, kurios pasija vaisius sveikatos, panaikina ligų, užmėgus išgydyti, sugrąžina pajogas ir iš-angina puikią sveikatą ir drąsumą, kas suteikia žmogui laimę ir linksmybę. PHILADELPHOS M. KLINIKAS bei daktarai tokiems žmonių padarė sveikais ir laimingais išgydant nuo visokių ligų.

SVEIKATA YRA TAI DIDIAUSIAS MŪSŲ NĖS LINKSMYBES ANT SVIETO.

Phil. M. Klinikas, turi net kelis PROFESIONALISKUS DAKTARUS, kurie greitai išnato pataiko sergantiems pageltbėti todėl, kad gydo ligas, o ne doro sergančių ant sergan-čių. Vyriausiasis Klinikos Daktaras, per Amerikos valdžią, net medaliu apdovanojtas. To-kiam jau tik galima tikėti.

Privatitokj LABARATORIJOS Ph. M. Kliniko, atsišaukiams autinio kiekvienam liekardas iš sveikų gyvartuotų medikamentų, seniausių ir naujausių išradimų, kuriuos tik aukščiausias mokslas išrado pageltbėti žmogui.

Iš daugybės išgydytų štai ką patis žmonės rašo:
GARBINGAS PH. M. KLINIKI: Pamačiau, kad liekardas sušalęs ir esame labai už-gėdinti už tikrą pagalbą: greitį ir gerą išgydyti. Mano moteris teip jau yra sveika, už ką aš jai išdėdinau padėkavimą. Jūs pmačyvojte ir teisingai būdą gerą gydymą, skelbim-tarp savo pažįstamų kadangi tik jūs brėliat žmogiškas termijas. Pariliekame dėkavod-mi su moteria A. Antonikas. Iron and Metal Co. So. Richmond, Va.

Mrs. K. Jureviciene, Box 235, Falls, N. Y. Teipat šimtais kartų dėkavoja, už išgydyti nuo ligos galvos skaudėjimo, nerviško, diėglių klosus, nusilpnėjusius ir suir-sius sveikatos — teipat moteriškų ligų. Nemačiau dėkinti: L. KLIMAS, 55 Ellsworth St., Worcester, Mass., Mr. M. KOLLAGA, Box 102, Roswell, Pa. Mr. J. TYMCZUKAS, 808 Center St., Freehold, Pa. Teipat išgydyti nuo visokių pasilpnėjimų, nuo sausagystės, skėlos nubi-gimo, nusilpnėjimo, vidurių nedirbimo, užkietėjimo, skauso, greito paimimo, nerviško, lak-tės, silpno ir sumažėjusio kraujo, užsikrečiamų slaptų lytiškų ligų. Širdies, kepenų, ink-stų, silpnų plaučių, kosėjimo, sunkaus kvėpavimo, nuo peršalimo augu, blogų sapnų, nem-gos, neturėjimo apieito, be pelio be pajusimo be apnėjimo, bet su liekardais, kurie tokiems žmonių išgydė. Teipat moteris nuo skausmingų mėnesinių ir kitokių visokių ligų, kurios apgula varginti žmonių, VYRU ir MOTERŲ. Reikalaujant rodo ir pageltbos nuo daktaro, visada adresuok arba netek su šiuo adresu.

KAD ESI NESVEIKAS, BET NORI PASTOTI SVEIKU, IR LAIMINGU, tad atsilankyk.
O jeigu toli gyvenai, tad aprašyk savo ligą bei nesveikumas lietuviškoje kalboje kas kenkia, o tikėt, kad aptarsit tikrą pagalbą sveikatai kaip tuksantais, kurie jau džiaugiasi ir dėk-voja, nes čionai išgydyti ir tokius, kurių kiti negalėjo išgydyti kaip sveikats teip ir užsišėn-jusias ligas nuo skaudėjimų: pečių, rankos, kojos, nugaros, krutinės, širdies, ar-tros, bonų; išbrimai spogais nuo blogo ir netojto kraujo, nuo sausagystės skėlos nubi-gimo, nusilpnėjimo, vidurių nedirbimo, užkietėjimo, skauso, greito paimimo, nerviško, lak-tės, silpno ir sumažėjusio kraujo, užsikrečiamų slaptų lytiškų ligų. Širdies, kepenų, ink-stų, silpnų plaučių, kosėjimo, sunkaus kvėpavimo, nuo peršalimo augu, blogų sapnų, nem-gos, neturėjimo apieito, be pelio be pajusimo be apnėjimo, bet su liekardais, kurie tokiems žmonių išgydė. Teipat moteris nuo skausmingų mėnesinių ir kitokių visokių ligų, kurios apgula varginti žmonių, VYRU ir MOTERŲ. Reikalaujant rodo ir pageltbos nuo daktaro, visada adresuok arba netek su šiuo adresu.

THE PHILADELPHIA M. CLINIC.
1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA.
VALANDOS: nuo 10 iki 12 ryto iki 4 po p. Šventadienis nuo 10 iki 3. Uam: ir Pėny-tyomis nuo 6 iki 8 vak. Reikalaukit nuo Kliniko daktarų ir skaitykit knygas "Daktaras".

"DRAUGO" AGENTAI:

Paduodame čionai surašę mūsų laikraščio agentų, pas kuriuos gerb. "Draugo" skaitytojai bei prenumeratoriai gali užsisakyti "Draugą" arba atnaujinti prenumeratą.

CHICAGO, ILL.

Ed. Butkevicius 3252 S. Halsted st.
J. Dabulskis, 3262 S. Morgan st.
J. Liutkus, 314 Kensington ave.,
J. Petkus, 840 W. 33rd st.,
Jonas Poška 2425 W. 47th pl.
J. J. Polekas, 4608 S. Wood st.,
M. Valaskas, 349 Kensington ave.
A. Zelnis, 3240 S. Morgan st.

CICERO, ILL.

R. Baršis, 1424 S. 49th ave.,
Kun. A. Ežerskis,

COLLINSVILLE, ILL.

Kun. I. Kershevič,

INDIANA HARBOR, IND.

R. B. Yasulis, 3604 Deodar st.,

BALTIMORE, MD.

J. Pautienius,
752 W. Lexington st.,

BOSTON, MASS.

Wm. H. Guild and Co.,
120 Tremont st.

CAMBRIDGE, MASS.

C. Kavolis, 75 Washington st.,

NORWOOD, MASS.

Jonas Peža, 568 Pleasant st.,

WORCESTER, MASS.

M. Paltanavičius, 15 Millbury st.,

AMSTERDAM, N. Y.

J. Kavaliūnas, 204 E. Main st.,

CLEVELAND, OHIO.

Kun. J. Halaburda, 1389 E. 21 st.

M. Šimonis, 1435 E. 28th st.

P. Szukis, 2118 St. Clair ave.,

PHILADELPHIA, PA.

V. Petinas, 416 N. Marshall st.,

PITTSBURGH, PA.

P. Zaveckas, 425 Paxon st.,

PITTSBURGH, PA.

Liet. Knygynas, 72 N. Main st.,

WILKES-BARRE, PA.

J. Stulgaitis, 122 S. Meade st.,

KELIAUJANTIEJI AGENTAI.

R. Gzell,
Jonas Kulis,
Jurgis Paškauskas,
M. J. Urbanavičius

Galima nusipirkti "Draugą" kas savaitę už 5c. pas sekančius žmones:

Balauskas, M., 119 Grand st.,
Brooklyn, N. Y.

Peter Bartkevicius, 877 Cambridge st., E. Cambridge, Mass.

Carse, Rev. Robert St. Patrick's Church,
St. Charles, Ill.

The Hotel News Stands,
1062 Broadway, Gary, Ind.

Jankauskas, A.,
131 Marinmaek st. Lowell, Mass.

Juozaipavičius, B. 222 Berry st.,
Brooklyn, N. Y.

Mjekewicz, J. B. 2135 Sarah st.,
S. S. Pittsburgh, Pa.

Mikalauskas, P., 248 W. 4th st.,
So. Boston, Mass.

Milewski, J., 166 Grand st.,
Brooklyn, N. Y.

Miškinis, B. P., 35 Arthur st.,
Montello, Brockton, Mass.

Misteika, J., 135 Ames st.,
Brockton, Mass.

Paltanavičius, M., 15 Millbury st.
Worcester, Mass.

Saučėnas, J. 41 Johnson st.
Bridgeport, Conn.

PRIDUOKITE GERESNIUS ANTRASUS!

Krasa laikraštį grąžina:

36 kp. Juoz. Arbačiauskas, 130 Jackson st., Newark, N. J.

56 kp. A. Airišius, 197 Fremont st. Brooklyn, N. Y.

97 kp. Lucy Ragailaitė, 125 Golden st. Lawrence, Mass.

109 kp. Elzb. Gutauskutė, Stamford, Conn.

136 kp. Juoz. Jakaitis, 2327 6th ave. Watervliet, N. Y.

And Pakauskas, 2529 5th ave. Watervliet, N. Y.

"Draugo" Administracija.

(Paskelbimas)

KĄ MĖS TURIME VALGYTI?

Paprasčiausias atsakymas šitam klausimui yra: "Atsakančios rūšies valgis ir tikrai tiek, kiek mums reikia". Tokiu būdu elgiančias, mes galim laikui gėime būti visiškai sveiki. Atsakančios rūšies valgis yra toksai, kuris jums tin-

ka, tai yra nesuteikia jokio nesmagumo, jokio sunkumo, aptingėjimo. Jūs privalote nepersivalgyti. Jei gu jūs pajusite, kad jūsų skilvis nėra tvarkoje arba viduriuose nesmagu, išsivartokite Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elik sirą. Jisai išvalys jūsų viršinio organus ir pašalins kenčiančias priežastis. Jisai paskatins jūsų organus prie darbo ir pašalins užsikimšimą ir kitus viršinio kėblumus. Jisai yra labai geras skilvio ir vidurių ligose, taip pat nerviškumui. Aptiekose. Jos. Triner, 133—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Trinerio Linimentas yra labai stiprus ir dažnai atneša visišką palengvinimą iš pirmo pavartojimo.

Paješkojimai.**VARGONININKAS!**

Jieskau vargoninko vietos.

Antrašas: J. Demkus,
222 Ferry st.,
New Haven, Conn.

(s x)

JIESKAU ZAKRISTIJONO VIETOS.

Buvau ilgą laiką zakristijono pagalbininku ir galiu atgiedoti ražančių. Jeigu, kuriam iš gerbiamų klebonų bučiau reikalingas, meldžiu kreipties sekančiu adresu:

Vincetas Damasevičius,
4421 S. Marshfield ave.,
Chicago, Ill.

(s h)

REIKALINGAS

Vyras, kuris supranta laivakorčių ir pinigų siuntimo (Foreign Exchange) darbą. Turi kalbėti lietuviškai, lenkiškai ir angliškai. Gera proga geram vyriui. Peoples Stock Yards State Bank, 47th and Ashland ave., Chicago, Ill.

Skausmai ir Laužymai,

neatsižvelgiant į jų charakterį, duodasi greitai pagalėt ir iš organizmo išvartų, jeigu tikslai ir laiku bus pavartotos.

Severos Gothardiškas Aliejus

(Severa's Gothard Oil)

kuris yra žinomas kaip vienas iš geriausių linimentų, arba skysčių tepimui ir kaip tokiu randa sau labai platų lauką, nes vartojamas įvairiuose atsitikimuose. Pagelbėjo kitiems — leiskit, kad pagelbėtų ir jums. Perskaitykit sekančią prirodymą.

Vėl gali dirbti.

"Pavartojus Severos Gothardišką aliejų, pasijaučiau daug geriau, skausmas kojoj pasiliovė greitai laiku, o po savaitės jau galėjau grįžti prie darbo ir dirbu dabar kaip pirmiau. Skaitau jūsų Gothardišką aliejų vienu iš geriausių linimentų šios rūšies skausmams.

TOM TOMA, Box 8, Gardiner, N. Mex.

Išdirbinėjam dabar Severos Gothardišką Aliejų dviejuose didumose: 25 centai 50 centų aptiekose.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

ANT PARDAVIMO

Namai ir du lotai prie 6411 So. Washtenaw ave., netoli šv. Kazimiero Seserų Vienuolyno Gera proga norinčiam pirkti. parduoda pigiai. Adresas.

Jonas Vaitkus,
6411 So. Washtenaw ave.
Chicago, Ill.

(s a)

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda valgomųjų daiktų krautuvė "groseris". Biznis ei-na gerai; dailioje vietoje, apgyventa lietuvių lenkų ir vokiečių. Priežastis pardavimo,ėjimas į kitą biznį. Norintis pirkti kreipkitės šiuomi adresu:

V. Stankus,
294 Powers st.,
Brooklyn, N. Y.

(s x)

BALIUS IR PRAKALBOS!

Rugp. 15 d. š. m. 47 kp. S.L.R. K.A. Mt. Carmel, Pa. rengia Balių ir Prakalbas. Prasidės 3 val. po pietų ir trauksis iki gaidžių. Užprašome vietinius ir aplinkinius, nes bus garsūs muzikantai — net iš Tilžės. Įžanga: vyrams 25 c.; moterims 10 c. Užprašo kuopos KOMITETAS.

TEL. YARDS 3162

Dr. A. L. Graičunas

gydo įvairiausias ligas

Gydymo Valandos: nuo 7 ligi 10 ryto ir nuo 7 ligi 10 vak.
3310 S. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENA!

Ką tik išėjo iš spaudos nauja knyga

Oliveris Twistas

Angliškai Parašė

CHARLES DICKENS

Lietuvių Kalbon Vertė

JONAS KMITAS

Yra tai labai graži ir interesinga apysaka. Pradėjus skaityti, sunku yra atsitraukti nuo knygos. Kiekvienas, norintis smagiai ir naudingai praleisti laiką, lai skaityt šią knygą. Yra tai stora knyga, turinti 520 puslapių, o kainuoja

TIKTAI \$1.00

Tokios geros, naudingos ir drauge taip pigios knygos dar nebuvo pardavime!

Prisiuntę dolerį, reikalaukite knygos: OLIVERIS TWISTAS, o niekuomet nesigailėsite. Rašykite antrašu:

DRAUGAS PUBLISHING CO.

2634 W. 67th Street, Chicago, Ill.

Rašyk tuojau.

Ivairius Spaudos darbus

Konstitucijas, plakatus, tikietus, knygas, cirkuliorius, blankas, kaip draugystėms, taip parapijoms ir visokiems bizniam, parapijines atskaitas, programas, kaip bačių, taip teatrų, užkvietimus ant vestuvių ir bačių, vizitines ir biznies korteles.

nuo mažiausio tikietelio ligi didžiausiam plakatui — naujausiomis ir gražiausiomis raidėmis — Greitai ir Gerai atlieka

Spauzdina įvairiausomis spalvomis; Spauda gražiai, darbas atliktas su skoniu, o kainos žemesnės negu kur kitur. Užsakymai išpildomi kuovoikiausia

"Draugo" Spaustuvė

2634 West 67th Street,

Chicago, Ill.

Pla ink te "DRAUGA"**The La Salle Street Trust and Savings Bank**

LA SALLE & QUINCY STREETS

Kapitalas \$1,000,000.00 Pervirszis \$250,000.00

SUVIENYTU VALSTIJU PADETUVE DEL POSTAL SAVINGS FONDU

REIKALAUK NUSŲ SURAŠO

AUGŠČIAUSIO LAIPSNO BONDSU, užtikrintu pirmu morgi čiu, ant Katalikiškos Bažnyčios turto, nešančiu 5 ik; 6 nuosimčių.

TAUPINIMU \$1 00 ir daugiau priimama, už ką mokama 3 nuosimčiai.

UŽKVIETIAME biznierių dėti pas mus pinigus ant "checking account", kur sauga užtikrinta.

WILLIAM LORIMER prez., C. E. MUNDAY vice-pres., CHARLES G. FOX izd., THOS. McDONALD izd. pad., M. H. LISTON Mgr. Sav. Dpt.

CHICAGOS MIESTO PADETUVE

**Tegul ratai sukasi greičiau**

Ar kada nors apskaitė tas mylių mylias, kurias išvaikšiojote tu iš-tavo arklys kasmet? Kiek šimtų kartų turėjo kinkytis arkli, norėdamas pavažiuti kur nors? Išties pravažinėjote daug laiko savo gyvenime, pamaži keliaudamas į miestą su daržovėmis ir kitais savo daiktais arba parsiveždamas namo daiktus iš krautuvų arba važnuodamas į malūną, į svestinę, pieninę, pas kaimynus.

Pasitaikius skubinam reikalui, vyždžini reikiant pataisyti ką norintis pulties metu, tavo arkliui negali pagėgioti greitai. Dešimtį ar dvyliką mylių suvažinėti — tai juk tam reikia visos dienos! Arklys be galo daug gaisina laiko, jei tik jį sulysinsime su

International Motor Truck

Kuo dažniau vartosi motorinį vežimą, tuo labiau jį pamėgti, kaip pamėgo jį dar prieš tave šimtai fermerių. Stipras, patikimas, greitas, lengvas suvaldyti — toks yra International Motor Truck. Jis važiuoja kasdien visokiais keliais, kokiais tik gali pavažiuoti arklys — ir važiuoja daug greičiau ir daug toliau. Jis pasidins tavo kelią. Jis padągins tavo pelningas valandas.

Motoras yra prastas ir stiprus, gumos yra kietos. Su juomi neturėsi jokios bėdos. Viena ranka suvaldo visą vežimą. Stabdymas tvirtas ir tikras. International vežimas važiuoja be jokio pailsimo per smiltis, sniegą, purvyną, kalnus. Ar yra nors vienas arklys, kuris galėtų tai padaryti? Pažiūrėjęs gerai ir išbandę — nusipieksi šią vežimą, o nusipirkęs neis gailėsi. International vežimas yra pastatytas neturintiems laiko žmogams, kad sutaptų laiko. Pasieks atvirukę dar šiandien ir liep prisistigti katalogus. Gauši visus nurodymus pas.

International Harvester Company of America
Chicago U S A

VALSTIJOS DIDZIULIO BANKO TAUPOMOJI KASA

Priima pinigus taupyti nuo Vieno Dolerio ir daugiau

Už pasidėtus mūsų Banke taupyti pinigų mokame 3% nuosimčių

Depozitų Saugumas Aprausta Banko Kapitalu ir Perviršiu \$4,100,000

Taupomąjį Banko Skyrių Lietuviams veda P. JALIS

Daugiau kaip 34,000 depozitorijų Taupomojį Banko Kasei. Tarp jų daug lietuvių

STATE BANK OF CHICAGO

Kampas La Salle ir Washington Gatviu.

Ar Skaityti Kada Laikraštį "LIETUVĄ?"

Gal nežinai kur jį gauti?

"LIETUVA"

Cina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėnčija ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumeratora kaštuoja mažiau tik \$2.00, pusei metų \$1.00.

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Uždeyk savo sveikatą ir pinigus

Nusipirk mūsų naują, siugetuotą PROSA ir atlik prastą, gėgė laiko tu manai dūdas ir laiko gėsimu. Visada gatavai dūma reguliuojamas; gali prasyti laukė ar vėdėti; Kiekviena motorinė būtinai reikalingas. Kasyk apie prastus žinias. Agent. geras atidėlis

The J. Ilgaudas Novelty Co.
841 So. Halsted St. Dept. 6 Chicago, Ill.

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokių ženklu draugystem. o ypatingai: kokardu gužukučiu metalu, anameltom ir padengtu celloid'u, šarpu, veliavu ir karunu. Men pavestus darbus atlieku artistikai.

M. A. Norkunas

62 PROSPECT ST., LAWRENCE, MASS.

Išsiveržimas įsisenėjusios kraujio ir nervų ligos išgydomos.

Aš išgydysiu ant visados be operacijos

Aš noriu kalbėti su kiekviena patrukusia ypa-ta ir išaiškinti jiems manų gydymo veikmę. Aš išgydžiau išsiveržimą per 20 metų ir išgydžiau but išgydytais tukstančiais patrukusių žmonių. Šis ligas patyrimas padarė mane tikru Rupturos žinovu, o ne pamėgdijotu ir bandytoju.

aš esu išradėjas vienatinės tvirtos ir beskausmo metodos gydymo Rupturos, ir mano neįsmatojama praktika ir pasekmės atnešė daug pamėgdijotojų. Jeigu tu papulsi į tokias rankas, pasekmės nebus nebus geros.

Hemorrhoidai ir Mėšlinės netvarka. Mano gydymo sistema Hemorrhoidų iš Mėšlinės ligų užtikrinavišką išgydymą. Nevartojų peilio, šiltos geležies ar kitų barbariškų jarnkių gydymė mėšlinės ligų.

Vyų ligos.

Aš noriu, kad kiekviena ypa-ta, kenčianti striktūrą, kraujo užnuodijimą, nusilpusį vyriškumą, kraujo ar inkstų netvarką, ar turinti blyk kokią ypatingą ligą, atieitų arba rašytų pas mane ir turėtų ypatingą pasikalbėjimą su manim.

RASYK Jei negali ateiti, bus šlapta užlaikoma ir atsakymai sunėjami gėpažymėtam daktaro vardo koperte. Reikalauk paveiksluotos knygu-tės apie Rupturą, Hydrocele ir Varicocele, įdėdamas už 2 c. markę.

DR. ALEX. O'MALLEY,

Offisas 158 So. Washington St. Suakalbama ir susirašoma lietuviškai. Wilkes-Barre, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS.

Svečiai iš tėvynės.

Gerb. L. Mokslo Draugijos atstovai d-ras J. Basanavičius ir M. Yčas atvyko į Chicago 31 liepos anksti ryte. Pasitiko juos stotyje kun. F. B. Serafinas ir patsivežė namo. Tuojau tapo surašyti atsiliepimai ir visuomenę ir pranešimai apie svečių atvažiavimą, taip pat sustatyta programa. Popiet p. Mažeikos automobilium svečiai atlaukė kun. M. Kraučiuo, 'Lietuvos' ir 'Kataliko' redaktoriai. Pavalgę vakariene pas kun. Kraučiuo, jie tapo apvežti po parkus ir bulvarus. Ant rytojaus atsilankė pas kun. A. Skripką, Ambrozaitį ir Ežerskį, taip pat pas kankurius biznierių. Subatoje jie važinėjo į Bridgeportą nusiimti fotografiją.

Nedėlioje 3 rugp. pavažinėjo po miestą p. J. Elijošiaus automobilium, vakare laikė pirmutinę prakalbą Visų Šventųjų parapijos svetainėje. Žmonių prisirinko daugiau, kaip 300. Reikia visus pagirti už gražų užsilaukimą. D-ras Basanavičius kalbėjo tik 7 minutes, paaiškino tikslą, su kuriuo atvažiavo į Ameriką. Kalba rimta, gerai sugalvota. Didelis rankų plojimas. M. Yčas kalbėjo pusę valandos. Nupiešė praeitą ir dabartinę Lietuvos stovį. Paaiškino, kas ten yra daroma ir ką tikima dar padaryti. Kalba gyva, užimanti — žmonėms patiko. Per mažą neapsisiverėjimą aukų surinkta mažiau, ne kaip galėjo būti surinkta. Bet vis dėlto parduota 11 sieksnių žemės (po \$10.50), kuriuos pirkėjai tuojau padovanojo Mokslo ir Dailės Draugijoms. Viso surinkta apie 170 dol. Ant rytojaus p. Yčas vaikščiojo po biznierių, rinkdamas aukų ir pardavinėdamas sieksnius. Antros prakalbos įvyko p. J. Elijošiaus salėje, Town of Lake, 5 rugp.; paskui eis šitoje tvarkoje: 7 rugp. Cicero; 9 rugp. Mieladžio salėje, West Side (po prakalbų bus vakariene Gabrilavičiaus salėje, surengta T. M. D. kuopos); 10 rugp. ant 18 gatvės; 12 rugpjūčio North Side; 13 — South Chicago; 14 — Bridgeporte. Rugp. 17 d. svečiai išvažiuos į Waukegan, Ill. ir kiti.

tas Illinois ir Wisconsin vietos. Rugp. 30 d. jie išvažiuos iš Chicago į Grand Rapids, Mich. Tą dieną Chicago lietuvius visuomenė iškels įiems iškilmingus pietus Sherman Hotelyje.

Atstovų planai labai geri ir praktingi. Jie pardavinėja sieksniais tą žemę, ant kurios bus pastatyti Tautos Namai. Sieksnis atsieina \$10.50. Žinoma, pirkėjas tuojau dovanoja tą žemę atgal Mokslo Draugijai. Pirkėjai gauna liudijimus, kuriuos galima įsidėti į remus. Tuo budu aukotojui pasilieka kvita ir gražus paminklėlis. Kas padovanos 100 dol., tas bus įrašytas į narius-labdarus, ir to vardas bus įskaltas aukso raidėmis Mokslo ir Dailės Draugijų Namų sienoje. Be to, išeis albumas, kuriame tilps narių labdarų paveikslai. Tuo budu tikima surinkti daugiau pinigų. Žmonės šitai reikalui užjaučia ir svečius priima labai širdingai.

Iškilnė šv. Kazimiero Vieniulyne.

Rugpjūčio 2 d. šv. Kazimiero vienulyne buvo profesijos sudėjimas ir priėmimas habito. Apeigos prasidėjo 9 val. ryte mišiomis, kurias atlaikė kun. A. Stanionynas. Po to kun. prof. J. Matulevičius vilko habitus ir priiminėjo apžadus neturto, paklusnumo ir nekaltybės. Jam padėjo prie apeigų kunigai: A. Stanionynas ir F. B. Sereafinas. Be to, presbiterijoje buvo matyti kunigai: A. Skripką, d-rą Kudirką, d-rą Kazaką ir Kaupą. Žmonių buvo pilna svečių. Matyt buvo iš Chicago, Waukegan'o, Kenosha, tolimos Pensilvanijos, Baltimorės ir kitų vietų.

Šios Seseis sudėjo pilną profesiją:

Margareta Maria, M. Dorosora, M. Agota, M. Rita, M. Filomena, M. Silvestra, M. Katarina, M. Franciška.

I noviciatą įstojo šios kandidatės:

Petronėlė Vencloviūtė iš Waukegan, Ill. — Sesuo M. Gabrielė;

Jozefina Rakauskaitė iš Waukegan, Ill. — Sesuo M. Cyrilla;

Marė Petraičiūtė iš Pittsburgo, Pa. — Sesuo M. Stanislava;

Ona Andriukaitė iš Bostono — Sesuo M. Dominika;

Marė Sakevičiūtė iš Baltimore, Md. — Sesuo M. Joana;

Katarina Jakauskaitė iš Chicago — Sesuo M. Bronislava;

Uršulė Jančiūtė iš Chicago — Sesuo M. Domielė;

Marcelė Povilaičiūtė iš Chicago — Sesuo M. Krescencija;

Ona Vaičiūtė iš Kenosha, Wis. — Sesuo M. Zita;

Elzbeta Matukyniūtė iš Wilkes-Barre, Pa. — Sesuo M. Anunciata;

Marė Nanorčiūtė iš Nanticoke, Pa. — Sesuo M. Bonaventura.

Tuo budu šv. Kazimiero skaičius pasidino. Dabar yra 25 pilnos Seseis ir 28 naujokės.

Naujas lietuvis dentistas.

Šimet dentisto mokslą pabaigė d-ras K. Drangeilis ir atidarė ofisą po No. 3261 So. Halsted st. Jau nam gydyti jų linkime kuo plačiausio pasisekimo.

LIETUVIŠKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savininkas.

4600-4602 S. Wood St., Chicago, Ill.

Primate pinigų į Banką išsidėjimui nuo vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečią procentą atomis ant metų. Siučiame pinigus į visas dalis svieto pigiai, greitai ir teisingai, o visi žemi pinigai mainoma, perkame ir parduodame. Parduodame išskirtas ant visų linijų į kraują ir iš kraują, taipgi tikėtus ant geležinkelio po visą Ameriką ir Europą. Mūsų Bankas išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose atsitikimuose ir reikaluose ypatingai ir per laiškus. Tik kreiptis viršminėtu antrai.

Lietuviai, eikite pas Lietuvį!

Pirk laikrodėlius, Lenciugėlius, Šiubinius Žiedus, Šipkortes, Doviernastis, siųsti pinigus į Lietuvį, puikių popierių gromatų, knygų. Per 19 metų viską teisingai išpildė, tai reiškia gerai. Eikite pas JURGĮ JEZMANTA 6 S. Washington St. corner E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.

Sergančioms Moterims!

Jeigu kenti baltomis ant drapanų, nuopuoliu motės, esi nevaisinga, turi skausmingus periodus, reuma, žmogų ir t. t., mėgink mano naminių gydymą, kuriuo išgydysis namie, — ir visai pigiai. Tuojau rašyk, aprašydama savo skausmus ir indė 2 c. markę atsakymui. MRS. A. S. HON Box 2, SOUTH BEND, IND.

Jeį Žinotum,

koks yra skirtumas tarp tyrojo ir kitokio pieno, visados intum Borden's pieną BORDEN'S MILK

IŠGYDYSIU JUS!

5 dienas NUO PASLAPTINGŲ LIŪV

Atėik pas mane, o aš išgydysiu jus ant visados. Aš garantuoju kiekvienam užgandėniam, kuris atsilankys į mano ofisą. Aš išgydysiu jus už pigiau ir geriau, negu daktarai mieste, kurie turi mokėti augstas randas ir turi didelius iškašius. Aš vartoju ir fabrikojo patis savo medicinas, priprovas, kurias aš apts importuoju.

Dabar laikas išgydyti ir būti sveiku. Roda ir išgaminamąjį visą laiką ar gydysitės ar ne. Aš pritaikysiu mano mažą žmoksni, pagal jus išgalėjamą. Netrukdykite, bet atsilankyk šendien.

Aš kalbu lietuviškai.

WESTERN MEDICAL INSTITUTE 1827 Blue Island ave., 2 lub. vir. Brukos, prie 18 gat., Chicago, Ill. DR. RENSE, Specialistas. Nedėl. 8 r. iki 12 dien. Valandos nuo 8 r. iki 8:30 vak.

Naudinga ir kiekvienam reikalinga užsisakyti

"KATALIKAS"

"Katalikas" yra 12-kos puslapio, didelio formato ir suteikia svarbiausių žinių iš Amerikos, Lietuvos ir iš viso pasviečio.

"Katalikas" metams \$2, pusėj metų \$1.

Užsirašyti "Katalikas" galima kiekviena laike. Rašykite tuojau, o gausite vieną "Kataliko" numerį pamatyti veitai.

J. M. TANANEVICZ, 3249 S. Morgan St., Chicago.

REIKALINGI AGENTAI

Darykite Pinigus.

Tėmyk: Mūsų išdirbame geriausias šeimyniškas gyduoles: Magic Relief didi sveikatos drutintoja; Butylax plyskelės, geriausi vidurių gydovai pa-saulyje; Gydanči Sales, nesuteri drau-žių, sėda į kung benatant ir gyda kaip Magikas; Hair Tonic padarys plaukus sveikais ir dailiais; Face Cream padarys veidą švelniu ir dailiu tuojau: Chewing Gum, kokio dar niekas nepadare. Ir keletas dar kitų preparatų. Rašykite flandien dėl smulkiau, ir buk pirmas kaip nu-sų Agentu savo aplinkėje daryda-mas gerus pinigus. Rašykite aiškiai.

TODD CHEMICAL CO. WENONAH, NEW JERSEY.

Jeį nori padaryti biznį, tai garsinkies "DRAUGE"!

JUOZAS LEŠCINSKIS

SENIAUSIA PIRMOS RŪŠIES APIEKA

visuomet prikrauta kaip vietinių, taip ir užrubežinių valstu. Recep-tus išpildo kuopukiausia pigiausiomis kainomis ant

BRIDGEPORT, O.

3315 Morgan Street, Chicago, Ill. Telephone Yards 708

TIKRAI LIETUVIŠKA APIEKA

ANT BRIDGEPORTO

Kas reikalauja tikrų iš čistų gyduolių, šaukites ant sekan-čio antrašo:

F. A. POSZKA

3121 So. Morgan Street Chicago, Illinois

DR. M. STUPNICKIS

Priėmimo valandos: nuo 8 ryto ligi 11 ryte - nuo 5 vakare ligi 8 vakare

3109 SO. MORGAN ST., Telephone YARDS 5032 CHICAGO, ILLINOIS

V. J. Stankunas

GERIAUSIAS LIETUVIS FOTOGRAFISTAS

3452 So. Halsted Street, Chicago, Illinois

T. LUCAS

LIETUVIŠKA KRAUTUVE

U a gausi geriausias šėverkykus ir visokius vyrų ir moterų ap-dalus. Visoki kartunai dideliame pasirinkime kuogeriausia.

WESTVILLE, ILLINOIS.

DR. S. BROWSTEIN

Valandos: 1 — 3 popiet ir 6 — 8 vakare.

Gydo pasekmingai įvairiausias ligas.

Telefonas 116, Westville, Ill.

50.000 Kataliogų DYKAI!

Prisiųsk už 3c stampą, o aptursi didžiausį lietuvišką katalogą KATALIOGĄ LAIKRODŽIŲ, ŽIEDŲ ir visokių aukso ir sidabro daiktų. Siunčiam į visas dalis svieto. Mūsų katalogas perstatė didžiausią Aukso ir Sidabro Krautuvę, todėl lengva iš jo bile kas pasirinkti. Tokis katalogas turi rasti kiekvieno lietuvi stulbo, nes jis apsaugoja žmones nuo apgavikų. Retkaukite tuojau.

J. P. Tuinila, 822 Washington St. BOSTON, MASS.

Tautietes ir Tautiečiai!

Jau praslinko apie trejetą metų ir iki šio laiko galėjo persitinkinti, kad mieste Philadelphia randasi tikti vienas tikras lietuvis daktaras Ignatas Stankus, 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Jis gydo pasekmingai visokias ligas, šveizas ir užsienėjusias — vyrų, moterų ir vaikų. Visi, kurie gydėsi pas daktarą Ignatą Stankų, likosi užgandėninti ir platina jo vardą tarpe savo pažįstamų ir giminių. Jeigu kas peiktų daktarą Stankų, tai žinok gerai, kad tas peikikas yra nešimtingas žmogus, arba koksią žydbernis-humbūgioris, kuris tarnauja apgavingame New Yorko žydbiernų gydykloje. Visi jau girdėjome, kad užvydėtojai, lietuvių — dykaduo-niai-valkatos su New Yorko žydbiernais įkvailio vieną bėdą, nemokytą žmogę, ir net daktarą Ignatą Stankų neteisiningai į teismą patraukė, kad buk to žmogelio moteriškė mumsi nuo jo operacijos. Už tokį melagingą ir neteisiningą skundą, daktaras Ig. Stankus greitai juos suvaldė, o laikraščius, kurie tą garsino, tiesiog patraukė į dydyji teismą.

Dr. Ignatas Stankus

humbūgioris, kuris tarnauja apgavingame New Yorko žydbiernų gydykloje. Visi jau girdėjome, kad užvydėtojai, lietuvių — dykaduo-niai-valkatos su New Yorko žydbiernais įkvailio vieną bėdą, nemokytą žmogę, ir net daktarą Ignatą Stankų neteisiningai į teismą patraukė, kad buk to žmogelio moteriškė mumsi nuo jo operacijos. Už tokį melagingą ir neteisiningą skundą, daktaras Ig. Stankus greitai juos suvaldė, o laikraščius, kurie tą garsino, tiesiog patraukė į dydyji teismą.

Dr. Ignatas Stankus

humbūgioris, kuris tarnauja apgavingame New Yorko žydbiernų gydykloje. Visi jau girdėjome, kad užvydėtojai, lietuvių — dykaduo-niai-valkatos su New Yorko žydbiernais įkvailio vieną bėdą, nemokytą žmogę, ir net daktarą Ignatą Stankų neteisiningai į teismą patraukė, kad buk to žmogelio moteriškė mumsi nuo jo operacijos. Už tokį melagingą ir neteisiningą skundą, daktaras Ig. Stankus greitai juos suvaldė, o laikraščius, kurie tą garsino, tiesiog patraukė į dydyji teismą.

Dr. Ignatius Stankus

1210 S. Broad Street, Philadelphia, Pa.

Ofiso valandos: 8 ryto iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 vakara nuo 7 iki 8 vak. Nedėliomis nuo 11 val. ryto iki 1 val. vak.

DR. L. S. SUMKOWSKIS

pasekmingai gydo visokias vyrų, moterų ir vaikų ligas

Lincoln ave & 12th St., Tel. North Chicago 968 North Chicago, Ill.

FRED F. KLEKER

FOTOGRAFISTAS

Didžiausia Fotografijų Galerija ant Town of Lake. Telefonas: 1645 W. 47-th St., Chicago. Drove 285

Pirmos Rūšies Aptieka

F. A. Juozapaitis Aptiekorius ir Savininkas

Visuomet prikrauta kaip vietinių, taip ir užrubežinių valstų. Dieną ir naktį galima pasisaukti iš jo aptiekos koki nori gydy-toją. Gerai žinomas kaip sąžiningas aptiekorius „Liet. Dak-tarų Draugijai“. Todel visi Bridgeporto ir aplinkinės Lietu-viai nepamirškite įsitemyti antrašo:

F. A. Juozapaitis Aptiekorius ir Savininkas

3601 So. Halsted ir kampas 36-to gatvės, Chicago, Illinois

Telefonas: YARDS 551

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE

THE HIBERNIAN

BANKING ASSOCIATION

KURTA 1867 M.

S. E. COR. CLARK AND W. MONROE STR.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS

Priimam Depozitus pradėdant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kuriuos mokam 3 nuosimčius ant metų, kurį pridedam kas pusę metų.

Atdaras Subatos Vakara is nuo 6-to iki 8-to val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

Perka ir parduoda properties ant komisijos; išskolektuoja randas ir prižiuri properties; parduoda geros vertės morkičius; skolina pinigus ant įtaisyti savasčių (proprerčių).

First National Bank

PUBLIC SQUARE Wilkes-Barre, Pa.

UNITED STATES DEPOSITARY

KAPITOLAS \$375,000.00

Perviršis ir nepa-dalyta nauda 490,000.00

Už sudėtus pinigus mok. 3-4% nuosiminti.

WM. S. Mc LEAN, President, FRANCIS DOUGLAS, Cashier

SVEIKATA BRANGIAUSIS ŽMOGAUS TURTA!

Gyvenimo džiaugsmas ir linksmybės, laimė ir turtas žmogaus sveikatoje!

Jau nuo keliolikos metų Brooklyn-New York gyvuoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APIEKA

PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNOROS

kurios tikslu yra apsaugoti savo vntautiškus nuo visokių apgavikų išnaudojimo ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APIEKA savo šgų metui priitrimu išrado daugybę specialiąsų gyduolių, tautsčių iš žveiziausiu ir geriausių gydančių medikamentų ir labai pasek-mingai gydančių įvairias ligas. Tarpe kitų aptiekos sū-delyje sukrautos ir gaunamos sekantios gyduolės:

Kraujo Valytojas.....	\$1.00	Nuo galvos skaudėjimo.....	10c	25
Gyvatės Balaamas.....	75	Nuo kojų nuopaudų.....	10c	25
Nervų Simptomai.....	50c	Nuo dantų gelimo.....	10c	25
Valistas dal Vidurių.....	50c	Nuo persilimo.....	10c	25
Kraujo Sklaidinimas.....	50c	Plaukų stiprinimas.....	10c	25
Limfotinis arba Expector.....	50c	Nuo krūties ligų.....	10c	25
Nuo gerklės skaudėjimo.....	50c	Nuo plaukų šilimo.....	10c	25
Skilvinės prekos.....	10c	Nuo Reumatizmo.....	10c	25
Puikios del kėnų.....	25	Nuo krūties ligų.....	10c	25
Blauki naktinaitės.....	10c	Nuo dusulio.....	10c	25
Del išvarymo soliterio.....	25	Nuo kirmėlių.....	10c	25
Antiseptinis pleveinis.....	25	Kestoriai del vaikų.....	10c	25
Nuo kojų prakaitavimo.....	25	Nuo viduriavimo.....	10c	25
Gydanči medžiaga.....	25	Protikos del dantų.....	10c	25
Antiseptikas motulė.....	25	Karpų naikintojas.....	10c	25
Gumbo lasai.....	10c	Karpų naikintojas.....	10c	25

Speciališkai Tikrai Lietuviškai Trejanka Arba Trejos Devyres 25c.

Taippat iš Lietuvos pargabentos visokios lietuviškos gydančios žolės, šis ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisirūnimo katalogo su mūsų gyduolių prašymais

Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodama tikrai sąžiningai ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojau reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į Lietuvos Apieka.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius,

829 Bedford Avenue Kampas North 4-to gatvės Brooklyn, N. Y.

Išgydau į 5 dienas

VARICOCELE HYDROCELE

Atsiorin išgydyti kiekvieną vyrų ir moterų Varicocele, Hydrocele ar spūstų vyrų ligų, Vyriskio Nusiipimo, Raudonųjų, Fimulos, Kepenų ir įvairių Pūslės ligų.

AR TAMSTA SERGI AR ESI SILPNAS?

Tas laivas pasilūnimas yra atviras visiems, kurie praleido didesles sumas pinigų ant daktarų ir gyduolių be jokios ausios ir mano noru yra pasidėję žmonės, kurie buvo gydomi daktarų be jokios pasekmės, kad ar vartoję vienintį būdą, kuriom tikrai ir ant visados išgydau.

ATGAUK SAVO SVEIKATA

Atėik į mano ofisą ir pasitark su manim draugu! Kalbė visose kalbose Tamsta gausi geriausias patarimus ir pasiduos iš mano 16 metų patyrimo kaip specialiatu vyrų ligų. Aš tamstai parodysiu kaip būti išgydomu.

Tikrai išgydau Skilvius, Plaučius ir kitus nevaliuskus (Nemokas už neįgydymą — Neįgydo nemokėk)

Slaptos Vyrų Ligos

Išgydomos greitai, ant visados su pilna slaptyste. Nerviška negalė, Silpnas, Kraujavimas, Pūslės, Nusiipimas, Pradžios polioja, Nuovargis, Kraujo užmo-dijimas, Slapimas išėjimas.

Plaučiai

Dusulys, Bronchitis, Kvė-pavimo ligos išgydomos vi-siškai mano vaistais met.

RODA DOVANAI

Specialiausias Vyrų ir Moterų Ligos

Kraujo Užmozdijimas

Iš viso odos ligos, kaip Spūdos, Piktųjų dėderynė, Suvarotes, Patinūsiai, Gyslas, Naikinandus Nibe-gimus, įsinejančias Ligas.

Ligos Moterų

Vidurių Ligos, Skausmai, Strenos, Baltosios teki-mas ir kitos ligos išgydo-mos.

ISTYRIMAS DOVANAI

VISIŠKO PAGIJIMO Kiekvienas įteko. Aš tamstą išgydysiu visiškai, jeigu tamsta tik pusei gydymą savo ligos man. Mano preke yra žemiai ir pritaikanti prie maso veikancio gydymo, o išgydos labai lengvos. Atėik šien ir pasituosok nuo kančių

DR. ZINS 183 N. CLARK ST. CHICAGO

Valandos: nuo 8 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 8 ryto iki 4 po pietų.

CENTRAL MANUFACTURING BANK

1112 W. 35ta gatvė, netoli Morgan, Chicago, Ill

Szitas Bankas yra po Illinois Valdžios priežiūra ir, kaip užtikrinimui saugumo, Suvenytų Valstijų Valdžia laiko jame pinigų, sudėtus pačto Bankose.

Kapitalas \$250.000.00

PRIMA depozitus nuo \$1.00 ir daugiau ir moka 3 pro-centą. Sukolektuoja pinigus iš kitų bankų.

PARDUODA laivokortes ir siunčia pinigus į visas pa-saulio dalis.

PADARO visokias popieras.

ŽODŽIU, atieka visokius bankinius reikalus ypatingai arba per laiškus.

KREIPTIES pas lietuviškojo skyriaus vedėją

A. PETRAITI

Šitas bankas yra vienatinis Bankas Bridgeporte po Valdžios priežiūra.